

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Lib. 7

J. 4

A THANASII
DIALOGORVM
PRIMVS,

De Trinitate.

Pro Gymnasio Ser-
bestano.

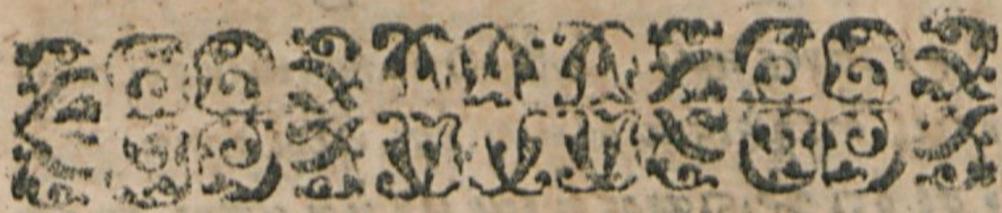
Serbesta
Typis Iohannis Schlerij,
Anno 1600.

*Julius Episc. Rom. ad Ec-
cles. Alexandr.*

Athanasius multas cala-
mitates variis modis
terra marique expertus o-
mnes Arianae factionis insidias
quasi pedibus conculcavit. Ac
sepenumero invidia causa in
vita periculum per adversarios
insidiosè conjectus, mortem
contempsit ille quidem: sed ta-
men Dei omnipotentis & Do-
mini nostri Iesu Christi auxilio
evasit incolumis.

*Plura vide ap. Socratem hi-
stor. Eccl. lib. 2. cap. 18.*

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ

αγίας Τριάδος, ἢ ὡς λέγονται

Ορθοδοξοὶ ἢ Ἀνόμοιοι

Ἄρθρον 1576.

ΑΝΟΜΟΙΟΣ.

Χριστιανὸς ἢ, ὁ ἴσθι. Καὶ πάνυ. Ἄν.
 Τί ἐστὶν ὁ Χριστιανισμὸς; Ὁρθ.
 Ἀλλὰ πὲρ αὐτῆν αἰαγῆσον εἰπεῖν, τὸ
 ἢ. ἴσθι ἀσφαλὲς Ἄν. Διὰ τί;
 Ὁρθ. Τὸ μὲν γὰρ εἶπ' ἵνα ἴσθι
 ὁρθοῦμαι εἰ μὲν αἰαγῆσον εἰπεῖν τὸ ἢ, τί ἐστὶ ὁ
 Χριστιανισμὸς, ἴσθι ἀσφαλὲς, εἰ μὴ γινώσκῃς
 ἐπὶ τῷ ἐρωτῶν. μηποτέ εὐρεθῶ βεβηκῶν τὰ ἅγια
 τῆς ἐκκλησίας, ἢ τῆς μαργαρίτης ἔμπροσθεν τῶν
 χερσῶν. καὶ γὰρ εἰ μὴ ἐρωτηθῆς, ἐπιτοὸς εἶης
 καταχουμένῳ, ετοίμως λέγω ὅτι μὴ τί δέσσει
 πρὸς αὐτὸν εἰπεῖν ἢ λέγω, μηποτέ κ' ἰσθῶμαι εἰ ὁ
 ἐρωτῶν ἄν. Ἀλλ' ἐγὼ σοὶ λέγω ὁ ἐρωτῶν σέ.

Α Β

Ἔ Π

4 Athan. Dialog. I.

ὅτι Χριστιανός εἰμι. Ὁρθ. Οὐκ ἤρκεσεν σοι τὸ εἰ-
 πῆν ἐμέ, ὅτι Χριστιανός εἰμι. ἔο' ἐμοὶ δεῖν τὸ εἰ-
 πῆν σε, ὅτι Χριστιανός εἶ εἰ μὴ μοι εἴπῃς τι ἵδι
 Χριστιανισμός. καὶ τότε δὲ ἔ' πάντως εἶ Χριστιανός.
 ἔδε γὰρ τὸ εἰδέναί, τί ἐστὶν ὁ Χριστιανισμός. τῆτό ἐστιν
 εἶναί Χριστιανόν. ἐπειδὴ ἔδε τὸ εἰδέναί, τί ἐστὶν ἰσ-
 θαῖσμός. ἐστὶ τὸ εἶναί, ἰσθαῖνον. ἔδε τὸ εἰδέναί, τί
 ἐστὶν Ἑλληνισμός. τῆτό ἐστὶ τὸ εἶναί, Ἑλλήνα. ΑΝ.
 Οἶδας τὸν Θεόν; Ὁρθ. Ναί. ΑΝ. Ὡς αὐτὸς ἐαυτὸν
 εἶδεν; Ὁρθ. Οὐ. ΑΝ. Οὐκ οἶδαι αὐτὸν. Ὁρθ.
 Οἶδα αὐτὸν, ὡς ἐδέχεται ἀνθρώπου φύσιν εἰδέ-
 ναι. ΑΝ. Ἄλλως ἔν αὐτὸν ἴσασιν οἱ ἀνθρώποι,
 καὶ ἄλλως αὐτὸς ἐαυτὸν. Ὁρθ. Καὶ παῖν. ΑΝ.
 Πῶς; Ὁρθ. Ὅτι εἰ μὴ τις πῶ αὐτῷ τῷ Θεῷ
 κτήσεται γνῶσιν, ἀδύνατον γνῶσιν αὐτὸν ὡς αὐ-
 τὸς ἐαυτὸν οἶδεν. πῶ ἢ αὐτῷ τῷ Θεῷ κτήσασθαι
 γνῶσιν, ἀδύνατον, μὴ τῆς αὐτῆς αὐτῷ ὄντα ἔσι-
 ας. οὐκ ἐσμὲν ἢ τῆς αὐτῆς αὐτῷ ἔσιας. οὐκ ἔρα
 πῶ αὐτῷ αὐτῷ ἔχομεν γνῶσιν. ΑΝ. εἰ μὴ ἔν
 θεῷ ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι πῶ, ἔδυναται; Ὁρθ.
 ἀποκαλύπτει μὲν, ἀλλ' ἔχ' οὕτως αὐτῷ ἀποκα-
 λυπτει, ὡς αὐτὸς ἐαυτὸν οἶδεν, ἀλλ' ὡς δυνατὴν
 γνῶσιν ὁ καταξίεμεν. διότι τῷ μὲν ἰεζεκι-
 ἴλ ἀπὸ ὄσφου. καὶ αὐτῷ ἠλεκτρῶν ἐγνώσθη.
 τῷ ἢ

De Sancta Trin. 5

ταῖς Δαυὶδ, παλαιῶν ἡμερῶν τῶν ἱεραίων,
καλυπτόμενον ὑπὸ τῆς Σεραφίμ. Αν. Σὺ οὖν
πῶς αὐτὸ οἶδας, ὡς ἠλέκτρινον, ἢ ὡς παλαιῶν
τῶν ἡμερῶν; Ὁρθ. Παρ' αὐτῶν μαθὼν οἶδα, ὅτι
ὅπως πάντα εἰσὶν τὰ γνωριζόμενα αὐτοῖς, εἰ μὴ
γὰρ ἦν ὅπως αὐτὰ, οὐκ ἂν διαφόρως ἐφαίνετο
ἢ διατῆτο ὁμοιογενὲς λέξι, Θεὸν ἕδεις ἐώρα-
κεν πῶποτε. Αν. ἄλλο ἐστὶ τὸ ἐώρακεῖναι, καὶ
ἄλλο τὸ ἐγνωκεῖναι. Ὁρθ. Ἐπὶ Θεῶ οὐκ εἰσὶν ἄλλο
ἢ ἄλλο. αὐτὸς γὰρ πῶς θεωρεῖται ἐπὶ τῆς γνώσεως
ἐλαβεν, λέγων, Ἰσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἶμι,
ὅ οὐκ ἐγνωκῆς με, φίλιππε; ὁ ἐώρακῶς ἐμὲ,
ἐώρακε τὸν Πατέρα μου. Αν. εἰ οἶδας, ὅτι ὅπως
τα Φαινόμενά εἰσὶν, οἶδας τί εἰσὶν. Ὁρθ. Γελοῖον
λέγεις, μὴ γὰρ, ἠπεὶ οἶδα ὅτι ὅπως τὰ Φαινό-
μενα σώματα εἰσὶν ἢ ψυχὴ, οἶδα καὶ τί εἰσὶ ψυ-
χῆ; Αν. ἐγὼ οὕτως αὐτὸν οἶδα ὡς αὐτὸς ἐαυ-
τὸν οἶδεν. Ὁρθ. Τί οὖν εἰσὶν ὁ Θεός; Αν. Αὐτὸ τὸ
ἀγρήτον. Ὁρθ. Τὸ εἶδεναι ὅτι ἀγρήτός ἐστι, τῆ-
το εἰσὶ τὸ εἶδεναι τὸν Θεόν; Αν. Καὶ πάνυ. Ὁρθ.
Ἰσασιν οὖν ὅ οἱ Ἰουδαῖοι, ὅ οἱ Ἕλληνες τῆτο. πῶς αὐ-
τῶν ἄρα τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς Ἕλλησιν ἔχουσιν
γνώσιν, τοῖς μὴ γνώσκουσιν αὐτόν. ὅτι γὰρ ὁ μὴ

Α γ γνώσκων

6 Athanas. Dial. I.

γνώσκων τ' ἴδιον, ὃ γινώσκει τ' Πατέρα, ταύτην
 αγγελία εἰρήκασι. Αν. Οὐκ οἶδεν ἔτι ὁ θεός
 αγγη τον εαυτόν; Ὁρθ. Ἀλλ' ὃ τὸ ἐστίν
 αὐτοῦ ἡ ὄσια κατέληφαι. Αν. Μία
 λέγεις θεότητα. Ἐ τρεῖς ὑποστάσεις; Ὁρθ. Λέ-
 λυται ἡ ψυχή σου ἢ πρότερον γνώτεις. ὅτι κενε-
 μοι δέ σοι ἔστις. Ἀλλό ἐστι ὑπόστασις, καὶ
 ἄλλο θεότης. ἔχῃ ἄλλο πρᾶγμα ἔἄλλο,
 ἀλλ' ὡς ἀλλόπι σημαίουση τῆς ὑποστάσεως
 ἔἄλλο τ' θεότητος. ἢ ἡμῶν γὰρ ὑποστάσις το
 εἶναι σημαίνει, ἢ ἡ θεότης, το τί εἶναι. Αν.
 Οἷον ὡς τί; Ὁρθ. Ὡς Πέτρου ἔ Παυλου καὶ
 Τιμοθεου τρεῖς ὑποστάσεις, μία αἰθρωπότης Αν.
 Οὐκοῦν τρεῖς θεοί. Ὁρθ. Μη γίνωται εἰπεῖν.
 Αν. Εἰ ἔστις τρεῖς αἰ ὑποστάσεις ὡς πέτερου,
 καὶ παυλου, ἔ τιμοθεου, τρεῖς θεοί. τρεῖς γὰρ
 αἰθρωποι, πότες ἔ παυλῶ, ἔ Τιμοθε-
 ῶ. Ὁρθ. Κατὰ ταύτην γραφὰς ἐκεῖ
 καὶ αὐτοὶ τρεῖς αἰθρωποι. Ἐν γὰρ χειρῶ Ἰη-
 σου οὐκ εἶ ἀρσεν καὶ θῆλυ, οὐκ ἐν ἑλλῆνι καὶ
 Ἰουδαῖῳ, ἐκ αἰ δούλῳ ἔ ἐλευθερῳ. ἀλλ'
 εἰ παῖς τοῦ Χριστοῦ ἐν εσμήν. Αν. Οὐδέτι ἐν
 εἰσι τρεῖς, πότες ἔ παυλῶ, καὶ Τιμοθεός;
 Ὁρθ. τρεῖς ἡμῶν εἰσι, ἀλλ' ὃ τρεῖς αἰθρωποι.
 Αν.

De Sancta Trin. 7

Αν. τῶ. ὁρθ. ὅτι τρεῖς εἰσὶν ἀνθρώποι
ὅταν αἰσθητοὶ ἔχωσι τὴν καρδίαν ὡς Ἕλληνας
ἢ Ἰουδαίους, ἢ χριστιανούς, ὅταν ἢ τὸ αὐτὸ λέ-
γῳσιν, ἢ μή εἰσιν ἐν αὐτοῖς σχίσματα, τρεῖς
μὲν εἰσὶν ἰσχυροὶς, εἰς ἃ ἐκ Κυρίου μίαν ψυ-
χὴν ἔχοντες ἢ μίαν καρδίαν. ἢ τρεῖς μὲν εἰσὶν
ἀριθμῶ, ἀλλ' ἔχ' ἐπιπέτη φύσεως ἢ καρδίας.

Αν. Ἐγὼ τοὺς τρεῖς, τρεῖς λέγω. Ὁρθ.
Ἐγὼ ἢ τρεῖς λέγω, ὅταν ἢ ἐν αὐτοῖς σχί-
ματα. ἢ αὐτῶν τὰς ἀγίας γραφὰς γέ-
νηται κατηρητισμῶν ἐν αὐτῶν καὶ ἐν τῇ
αὐτῇ γνώμῃ, εἴα λέγω καρδὸν ἀνθρώπου, μετὰ
ἢ μὲν τὰς ἰσχυροὺς. Αν. Ἀλλὰ ταῦτα
ἐπὶ ἀνθρώπων εἴρηται. Ἐπὶ ἢ Θεοῦ ἄλλως.
Ὁρθ. εἰ ἐπὶ τῶν διηρημένων σωματικῶς, ὅ-
ταν μὴ ἢ σχίσμα ἀξιοῦσας, τὸ εἶς ἢ τὸ ἐν καὶ ταῖς
ἐν τῇ γραφῇ, πολλῶν πλέον ἐπὶ τῶν αὐτῶν καὶ
ἀσωματικῶν. ἢ τὸ νῦν δὲ εἰεῖ σχίσματα, ἢ αὐ-
εἰπω μὲν τρεῖς θεοὺς, ἢ μὲν τὸ ἢ ἡλόντ', ἢ ἢ
πὶ ἢ. ἢ, εἰ δὲ ἐν ἢ ἄτμα, εἰς θεὸς πατὴρ καὶ
υἱὸς ἢ ἅγιον πνεῦμα, ὡς εἰς ἀνθρώπου εἰ ἐν
Χριστῶ κατηρητισμῶν, καθὼς γέγραπται. Αν.

οὐκ εἰσὶν οὖν ἀφ' ἑαυτῶν Πατὴρ καὶ υἱὸς καὶ ἅγιον πνεῦμα;

Cap. 7

Ὁρθ. Ἐν τῇ φύσει

Α. δ. Φύσει

8 Athanas. Dial. 1.

ἢ φύσις αὐτῆς, ἐν τῷ θελήματι οὐ· ἐν τῷ ἁγιασμῷ ἔ
ἢ ἁγιασμοῦ, ἔκπεμπται καὶ ἐκπορεύεται, καὶ.

Αν. Τί ἐστι ἁγιασμὸς καὶ ἁγιασμοῦ, καὶ ἐκπέμπται καὶ
ἐκπορεύεται; Ορθ. Ὅτι ὁ μὲν Πατὴρ ἁγιασμοῦ,
ταυτέσιν ἐχρήνησεν, ὃν ἴδιος ἁγιασμοῦ, ταυτέσιν γε-
χρήνησεν, καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ Πατὴρ ἐκπέμπται τὸ πνεύ-
μα, ταυτέσιν ἐξέπεμψεν. ἔκπεμπται ἐκπο-
ρεύεται, ταυτέσιν ἐκπεπόρευται. Αν. Ἐκπο-
ρεύεται, εἶπεν· μὴ γὰρ καὶ ἐκπεπόρευται; Ορθ.

Γεν. 8.75

καὶ πρὸς τὸν ἴδιον, γενῶν με, εἶρηκεν. Πρὸ γὰρ πάντων
τῶν βοιωτῶν ἁγιασμοῦ με, εἶπεν, ὡς περὶ οὐκ ἴδιον
ἔστι ἴδιον, τὸ ἁγιασμοῦ με, ἐχρήνησεν, νοῆσαι, οὕτω καὶ
ἴδιον ἔστι πνεύματι, τὸ ἐκπορεύεται, νήσον. ἔθος

Psal. 104:4. γὰρ ἐστὶ γραφικόν· ὡς τὸ, ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους

Hebr. 1:7. αὐτὰ πνεύματα, ταυτέσιν ὁ ποιῶν καὶ τὸ, ὁ γε-

Psal. 104:5. μελιῶν τὴν γῆν ἴδιον τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς ταυ-
τέσιν ἡμελιώσας. Αν. Αὕτη ἐστὶν ἡ Διαφορὰ;

Ορθ. Αὕτη. Αν. Τὴν ἢ φύσιν τὴν αὐτὴν λέ-
γεις; Ορθ. Τὴν αὐτὴν. Αν. Καὶ πῶς διαφέ-
ρται ἡ αὐτὴ φύσις εἶναι, εἰ ὁ μὲν ἁγιασμοῦ, ὃν ἁγιασ-
μοῦ; Ορθ. τίθη ἢ ὅμας, ὅτι ὁ μὲν ἁγιασμοῦ, ὃν ἁγιασ-
μοῦ. Αν. Ναί. Ορθ. εἰ ὁ μὲν ἁγιασμοῦ, ἔστι ἁγιασμοῦ,
ὁ ἁγιασμοῦ ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως ἁγιασμοῦ.

καὶ ὁ

καὶ ὁ ἁγιάσματός, ἐκ τῆς ἑξ ἁγιάσματός. φύσεως
 ἁγιάσματός. Αν. μή γινώσκω μοι εἶπέν, ὅτι ἐκ τῆς
 φύσεως ἐγέννησεν ὁ θεός. Ορθ. ἔκ τῆς οὐκ ἐγέννη-
 σεν. Αν. ἐγέννησεν, κτίσας. Ορθ. Πρῶτον
 αὐτὸν ἐκτίσεν, καὶ τότε ἐγέννησεν ἢ πῶς; Φαιε-
 ρώτερόν μοι εἶπέ. ἔνοῶ γὰρ, τί ἐστὶν ἐγέννησεν,
 κτίσας. Αν. τὸ ἁγίασμα ἑξ θεοῦ, κτίσμα
 αὐτὸ ἐστίν. Ἰπείδη ἀπλοῦς ἐστὶ καὶ ἀσύνητος.
 καὶ ἐκ ἄλλοις ἁγιάσματός, καὶ ἄλλοις κτίζει, ἀλλ' οἷς
 ἁγιάσματός, πῶς ἐκτίσας. Ορθ. εἰ ἀπλοῦς ἐστὶ
 ἑξ ἀσύνητος, τί λέγεις, οἷς ἐκτίσας; εἴη γὰρ τὸ
 οἷς, εἰκὴ πολλὰ. εἰ ἑξ ἀσύνητος, ἔκ τῆς ἀρα πλ-
 λὰ. Αν. οὐκ ἐστὶν οὖν ἀπλοῦς ὁ θεός. Ορθ.
 Εγὼ ἑξ ὑπὲρ τὸ ἀπλοῦς λέγω. καὶ γὰρ ἀγγε-
 λός ἀπλοῦς ἐστὶ, ἑξ ψυχὴ καὶ τὸ φῶς. οὐ γὰρ
 ἐκ μερῶν ἢ μελῶν σύγκειται. Αν. εἰ τοίνυν
 ὑπὲρ τὸ ἀπλοῦς ἐστὶν, οἷς ἁγιάσματός καὶ κτίζει. Ορθ.
 πάλιν λέγω· μή λέγε, οἷς ἁγιάσματός ἐκτίσας τὸ
 γὰρ ἀπλοῦς οἷς ἐκτίσας ἔχει. πολλὰ ἢ πλῆθω τὸ
 ὑπὲρ τὸ ἀπλοῦς οἷς καὶ οἷς οὐκ ἔχει. Αν. ὡσαύ-
 τως ἑξ ἁγιάσματός ὁ θεός, καὶ ὡσαύτως κτίζει; Ορθ.
 ἔ. Αν. ἔκ τῆς σιμύθητός. Ορθ. Μὴ γινώσκω.
 Αν. εἰ ἄλλοις ἁγιάσματός ἑξ ἄλλοις κτίζει, σιμύθητός

εστιν. Ορθ. Οὐ λέγω, ἀλλοι γυνῶ εἰ ἰλλοις
 κτίζει, ἀλλὰ ἄλλως γυνῶ εἰ ἄλλως κτίζει.
 Ἰ.ρ. 37. Ἄν. πῶς γυνῶ, εἰ πῶς κτίζει; Ορθ. Ἰσο-
 στείη γυνῶ, εἰ ἐπιλή κτίζει. ἢ γὰρ ἐπιλήσι-
 ὄμοιοι ἔχουσιν τὴν δυνάμιν, περιέχουσιν ὁ βού-
 λεται ὁ ἐπιλάμει. Ἰσοστέως ἢ γυνῶν ἐκ-
 ἀνέχεται ἐπιλή. ἵνα μηδὲ μετόν ἢ ἢ γυ-
 νῶντι. Πατέρις εἰ ἢ γυνῶν ἡοῦ. Ἄν. μὴ
 γέλων οὐκ ἐγνώσεν; Ορθ. Οὐ γυνῶν ζώ-
 σαι ἢ γυνῶντι. εἰ εἰκῶν, ἢ ὑπερβαίνει τὴν
 γέλων ἢ εἰκῶν τὴν ἰσοστέως. πρῶτον γὰρ δεῖ
 νοεῖν τὴν εἰκῶν τὴν ἰσοστέως, εἰ τότε τὸ γέλων
 ἢ μὴ γέλων. τῆς ἢ ἰσοστέως ἐπὶ γυνῶν καὶ
 εἰκῶν ἀπαρραλλαντι. ὁ ἡοῦ, πρὸ ἢ γέλων-
 τι. κεί τὴν τῆς ἰσοστέως εἰκῶν. Ἄν. Τὸ
 εἰ, ἢ ὑπερβαίνει τὴν γέλων ἢ εἰκῶν; Ορθ.
 Οὐ τὴν εἰκῶν, ἢ αἰεὶ ἢ τὰδε γέλων, ἰοῦσα
 δύη ἢ αἰεὶ ἢ εἰκῶν ἢ δύη. ἢ γὰρ γέλων καὶ
 ἀρχεται ἢ παύεται, ἢ ἢ εἰκῶν τῆς εἰκῶν οὐτ'
 ἀρχεται ἢ παύεται. ἢ ἄλλως θελων εἰσιν
 ἀγαθὰ τῶν ἢ μὴ γέλων; Ἄν. θελων. Ορθ.
 πρὸ ἢ οὐκ ἐγνώσεν τὴν ἀγαθὰ τῶν; Ἄν.
 εἰδῶς γέλων εἰσιν ἀθάνατα. Ορθ. καὶ αἰ-
 δῶς

De Sancta Trinitate. 11

διως πατρός. ὡς γὰρ ἡ δὴν εἰπέ, ὅτι μὴ θέ-
 λων ἐστὶ θεὸς αὐτῶν, ἔδει ὅτι μὴ θέλων. πᾶ-
 τὴρ ἢ ὡς πατὴρ ἔκαστος τῆς θανάσιος θέ-
 λημα, ἴσως ἔδει τὸ αὐτῶν. ἀλλ' αἰδίως ἐστὶν
 ἡς ἐκαστοῦ θελοῦντος γενησόμενον εἰς
 τῆς ὑποστάσεως ἀπαρὰ λακτῶν. Ἄν. πᾶ **ΣΑΡ. IV**
 γενησόμενον. τῆς ὑποστάσεως ἐστὶν εἰκὼν ὁ ἡς **1. Cor. 11:7**
 ὁρᾷ. ἡ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως ἔδει. ἀλ-
 λ' ἡ εἰκόνα εἶναι τῆς ὑποστάσεως. Ἄν. ὁ
 γὰρ αὐτὸς ἔχει τὴν εἰκόνα ἢ δόξα αὐτοῦ. ὁ θεὸς
 Ἄλλ' ἔχει χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως. ἀλλ'
 ἔστιν, εἰκόνα αὐτοῦ εἶναι ἢ ἄλλο χαρακτὴ-
 ρα ὑποστάσεως αὐτοῦ. τὸ γὰρ ἔργον ἔργασα-
 μένου τῆς τῆς εἰκόνας τῆς τῆς ἔ-
 χει τῆς ὑποστάσεως. Ἄν. Τί λέγεις οὐκ οἶ-
 δα, σαφῆς εἰπέ. ὁρᾷ τοῦ πλοῦτος
 τὸ βαθεῖν ἔχει τῆς τῆς. εἰ γὰρ
 ἴδω βαθεῖν, οἶδα ὅτι ὑποστάσεως ἔργον.
 καὶ ἴδω πλοῦτον, οἶδα ὅτι ὑποστάσεως ἐστὶ τῆ
 ἔργον ἔργασα μένου εἶναι, ἡ δόξα τῆς τῆς **εε**
 ἢ μὴ ἔχει τῆς ὑποστάσεως. ἔδει **εε**
 χαρακτὴρα ἔργασα μένου ἔχει τὸ βαθεῖν
 ἢ τὸ πλοῦτον. ὁ μὲν γὰρ ἐστὶν ἀδραπέ-
 τῆς ὑποστάσεως, τὸ ἢ βαθεῖν ἢ τὸ πλοῦτον. οὐ.
 ἔπει

Sapient:
15:5.

Joh. 14:9.

οὕτω ἔοικε ἄνθρωπος ἔμφαντος αὐτὸν θεοῦ εἰκὼν
 καὶ δόξα ἐστίν. καὶ γὰρ καὶ τὸ ἅγιον Σολομῶνα,
 ἀναλόγως ὁ φρεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται καὶ δο-
 ξάζεται ἐκ τῆς μεγαλειότητος· ἐμὴν χαρακτήρ ἐστὶ
 τῆς ὑποστάσεως ἡ πεποιηκέναι, ἀλλ' ἡ ἄρα τῆς
 ἐνεργείας. ὁ γὰρ υἱὸς, χαρακτήρ ἐνυπόστατος.
 λέγει γὰρ, Ὁ ἐώρακώς ἐμὲ, ἐώρακεν τὸν πατέ-
 ρα μου. καὶ οὐδεὶς γὰρ ἐώρακώς ἄνθρωπον, εἶδεν τὸν
 πατέρα. Αν. πῶς γέγραπται, ὅτι χαρακτήρ
 ἐστὶ τῆς ὑποστάσεως ὁ υἱός; Ορθ. παρὰ τὸν ἀπο-
 στόλων Παύλου ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους. Αν. ἐκ
 ἐκκλησιάζεται. Ορθ. ἀφ' ἧς κατηγγέλη τὸ
 εὐαγγέλιον Χριστοῦ, Παύλου εἶναι πεπισθῆναι
 ἢ Ἰησοῦ. Ἐμετ' αὐτῆς εἰσὶν Ἰησοῦται δι-
 αί πάσαι ἔμφαντος Παύλου. Αν. ἀνεγνωσ' ὅτι ἐν πά-
 σαις μὲν τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐμφέρεται ἐν τῇ ταύτῃ οὐ;
 Ορθ. Ὅτι Ἑβραίοις ἔγραψεν, ἦσαν γὰρ κατηχη-
 μένοι πρὸ αὐτῶν ὅτι ἀπιστοὶ διδάσκει· καὶ ἵνα
 μὴ σφραγίσαντες αὐτῶν τὸ ὄνομα, κλείσωσι τὴν
 ἀκροῦ, ἀλλὰ τῶν ἀπὸ πάντων πατέρων ἤρξατο,
 λέγων, πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ
 θεὸς λαλήσας τοῖς πατέράσιν ἡμῶν ἐν ταῖς προ-
 φηταῖς, ἵνα ἐσχάτου πάντων ἡμερῶν ἐλάλησεν ἡ-
 μῖν

μῖν ἐν τῷ. "Ὅτι ἡ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ Ἰησοῦς, φανερόν ἐστι ἐκ τῶν ἔκλεους τῆς Ἰησοῦς. μέμνηται γὰρ ἡ τιμολογία λέγων. Γινώσκετε τὸν ἀδελφόν ἡμῶν τιμολογῶν ἀποδελυμένον, μεθ' ἧς εἰς τὰ χεῖρα ἔρχεται, ὁψομαι ὑμᾶς. Ἀν. καὶ δῶκεν, ὅτι παύλου ἐστὶν ἡ Ἰησοῦς, ἀλλὰ ὁ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως ἐν τῇ ὑποστάσει ἔχει τὸ εἶναι, ἐκ ἐκείνης ἑαυτοῦ. Ἰερθ. ἀλλ' ἐμὴν εἰρητὴν χαρακτήρ ὑποστάσεως, ἀλλὰ ἐκ ἑαυτοῦ, ἵνα τὸ ἐκπύροτον ὑποστῆται. ἀπαύγασμα ἐστὶν εἰρητὴν, ἀλλὰ τὸ σωματικῶς ἐκ αὐτοῦ εἶναι. καρὰ κτῆρ, ἀλλὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς ὑποστάσεως ἐκ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὸ ἐκπύροτον. Ἀν. καὶ ἡμεῖς λέγομεν, πάντα εἶναι ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἰερθ. ἀλλὰ τὰ μὲν ἐστὶν ἐκ τῆς ἐπιτολῆς αὐτοῦ, δημιουργικῶς, ὁ δὲ τῆς ὑποστάσεως, ἡμερικῶς. τὸ δὲ πνεῦμα, ἐκποροθικῶς. Ἀν. καὶ τὸ πνεῦμα ἐκ τῆς ὑποστάσεως λέγεται; Ἰερθ. ἐπεὶ, ποῦθεν; Ἀν. πᾶς γέγραπται, ὅτι τὰ μὲν ἐκ τῆς ἐπιτολῆς, τὰ δὲ ἐκ τῆς ὑποστάσεως; Ἰερθ. ὁ δαβὶδ λέγει πρὸς τὸν ἐκ τῆς ἐπιτολῆς. Ἀνεῖτε τὸν κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, ἀνεῖτε αὐτὸν ἐν πᾶσι ὑψίστοις, ἀνεῖτε αὐτὸν πάντες οἱ ἀγγελοὶ αὐτοῦ, ἀνεῖτε αὐτὸν

5-p.9-α.10.
et 10.
Psal. 148.
1. et 5.

ων
ε
δο-
εστ
της
λ.
ε-
π
ης
το-
εκ
το
τα
ε-
υ;
η-
τα
ην
ο
10
9
η-
ειν

14 Αθανάσιος. Διαλ. 1.

αὐτὸν πᾶσαι αἰ δυνάμεις αὐτῆς. αὐτὸν αὐτὸ
ἡλιος ἑσπερίη. αἰνῆτε αὐτὸν πάντα τὰ ἄ-
στρα καὶ τὸ φῶς. ὅτι αὐτὸς εἶπεν, καὶ ἐγέννησεν
ταῦτ' ἐπέτατο καὶ ἐκτίσθησαν ὡς ἡ γῆ

^a P̄s. 110:3. νησιῶς ἔτι καὶ ἡ γῆ, ἔκ γὰς εἶπεν
Φωσφόρος ἐγέννησά σε. καὶ ὡς ἡ ἀγίς πνεύ-

^b Joel. 2:28 ματῶν, ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐκχεῖ

Isa. 44:3. ἀπὸ τῆς πνεύματος μου ἐκτίσθη πάντα σάρκα. καὶ

Isa. 67:16. ἐκ τῶν ἄλλοις, πνεῦμα γὰρ παρ' ἐμοῦ ἐκπέμπεται.

Joh. 15:26. καὶ ἐκ τῶν ἄλλοις, τὸ λόγον τοῦ Θεοῦ οἱ ἕρποντες ἐστ-

^c P̄s. 33:6. ρεωθήσαν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ματῶν αὐτοῦ

πᾶσαι ἡ δυνάμεις αὐτῶν. Ἄν. ἔκ γὰς εἶ-

πεν ἑσ ματῶν, ὅτι ἐξ ὑποστάσεως. Ὁρθ.

ἐπὶ Θεοῦ ὅταν λέγονται ^{μέλη} μέλη ἡμέρη, αἰθρῶς

καὶ πνεύματος καὶ λέγονται θεοῦ ὅτι νοῦνται ἐν

ἡμῖν. ποῖα γὰς ῥα σωματικῶν ἐπὶ Θεοῦ ἔ-

χομυνοῦνται; ἐγὼ γὰς ῥα ἀκούων τὸ γρηγοῦν

τῶν φυσικῶν καὶ ματῶν τοῦ διδασκτικῶν. καὶ

γὰρ ἐπὶ αἰθρῶν πάντων ὅτι κέχρηται ἡ γῆ

φῆ τῶν τῆσιν. θεῶν. ὅτι λέγει, Ἀπὸ

Isa. 26:17. ἔφοβου σου, κέρε, ἐκ γὰς εἶλα βουδν, καὶ

^d 18. ἐπικύβητο πνεύματος σωτηρίας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐκ

Isa. 44:3. ἐκ τῶν ἄλλοις, πνεῦμα γὰρ παρ' ἐμοῦ ἐκπέμπεται

καὶ

κλω, ἀλλὰ τὴν ἑφύσεως ἢ ἠπιω δύνάμιν.
 Ἄν. Ποδ γέγραπται Ἰπὶ Θεοῦ φύσις; Ὁρθ.
 Παρὰ τῷ Ἀποστόλω, Ἀλλὰ τοτε μὲν οὐκ εἶδόν
 τις Θεόν, ἐδουλεύσατε τῶν μὴ φύσιν ἑπι θεοῖς
 τῶν ἡρώτων Θεῶν, μάλλον ἡνωθάντες ὑπὸ
 τῷ Θεῷ, τῷ Φύσιν δηλοῖσι. Ἐν ταῖς καθο-
 λικαῖς Ἰπὶστοῖς γέγραπται, Δι' ὧν τὰ μεγα- *Pet. 1:4.*
 λυα ἡμῶν κ. τ. κ. Ἰπὶστοῖς ἀποδοθέντα, *Ἰπὶστοῖς*
 ἰσα ἡνωθάντες ἑπι τῷ Θεῷ. Ἰπὶστοῖς ἡνωθάντες
 ἑπι τῷ Θεῷ, τῷ Φύσιν δηλοῖσι. Ἰπὶστοῖς
 ἡνωθάντες ἑπι τῷ Θεῷ, τῷ Φύσιν δηλοῖσι.
 Ἄν. Ἰπὶστοῖς ἡνωθάντες ἑπι τῷ Θεῷ, τῷ
 Φύσιν δηλοῖσι; Ὁρθ. Ἐν ἡμῶν τῷ ἡνωθάντες
 ἑπι τῷ Θεῷ, τῷ Φύσιν δηλοῖσι, ἔχει τὸ
 πνεῦμα τὸ παρεχόμενον ἡμῶν τῷ ἡνωθάντες;
 Ἄν. Καὶ τὸ πνεῦμα οὐκ ἔστι θεῶν εἰσα φύ-
 σης, Ὁρθ. Οὐκ ἔστι θεῶν εἰσα φύ-
 σης, ἀλλὰ τῆς ἑσσίας. αὐτὸς γὰρ πὲρ ὁ πατήρ *Joel. 2:28.*
 Ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐκχεῖται ἐπὶ τῷ πνεύ-
 ματι μου Ἰπὶ πᾶσιν σαρκί. ὁ ἡ γιὸς, *Ἰπὶ* *Matth. 10:20*
 γὰρ εἶπε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ
 πατρός μου τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. Καὶ ὁ ἰωβ *Job. 27:2.*
 θεῶν εἶπε τὸ πνεῦμα ἔγω λέγων, Ζῆ Κύριος ὅς
 οὐκ ἔστι με κέερα ἢ ὁ παλιπράτωρ ὁ πικροῦς
 με τῷ ψυχῆν ἡμῶν ἐπὶ τῷ πνεύματι μου ἐσθής.
 πνεῦμα

πνεῦμα ἴδιον τὸ πρὸς μοι ἐν ῥήσιν, μὴ λαλή-
 σθαι τὸ σῶμα μου ἄδικα. ὁρᾷς, πῶς τῆς ἁγίας Τρι-
 ᾠδῆς μίμνηται; Ζῆ Κύριε, λέγει τὸ γίον
 ἢ ὁ πατοκράτωρ ὁ πατριάρχης μετὰ τὴν ψυχὴν
 τὸν πατέρα. πνεῦμα θεῖον τὸ πρὸς μοι ἐν
 ῥήσιν, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Χερσοῦ γὰρ ἐστὶν
 ἁδικία τὸ πνεῦμα, ἢ ὡς περὶ ἐκ τῆς ἁδικίας
 διὰ τῶν τριῶν τὸ μέρος γινώσκεται, ὅπως ἐκ
 τῆς πνεύματος ἁγίου. εἰδὲς γὰρ δυνάταται εἰ-
 πεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
 1. Cor. 12:3. ἢ οἱ ἀπόστολοι Χερσοῦ ἁδικία ἦσαν, ἐπεὶ
 2. Cor. 1:15. ἢ οἱ ἀπόστολοι Χερσοῦ ἁδικία ἦσαν, ἐπεὶ
 1. Cor. 6:19. οὐκ οἶδατε, ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν,
 ναὸς ἐστὶν ὑμῶν ἁγίου πνεύματος ἐστίν, ὃ ἔχει
 ἀπὸ θεοῦ, ἢ ἐκ ἐσῆ ἑαυτῶν; δοξάζετε δὴ τὸ
 θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν. Αν. Εἰ ἄλλως
 5. p. 9. et. 13. κτίσει ὁ θεός, ἢ ἄλλως γινῶν, σύνθετός ἐστιν.
 Ορθ. σύνθετός ἐστιν (μὴ γὰρ γινῶν μοι
 εἰπεῖν) ἡ σύνθεσις ἢ γινῶν, ἐκ ἐντολῆς κτίσει, εἰ
 ὡς κτίσει, οὕτως ἐκ γινῶν, τὸ κτίσμα αὐτοῦ,
 γινῶν αὐτοῦ ἐστίν. Αν. Καὶ παῖν. Ορθ.
 ἢ κτίσει τὸν κύριον, τὸ ἄμνησον εἰπεῖν τὸν κύριον ἐκ
 γαστρός γεγενῆσθαι, ἐκ ἄλλοις πάντων κτισμάτων.
 ἐγὼ

ἐγὼ γὰρ λέγω, ὅτι καὶ τὸ κῦμα καὶ πάντα τὰ ἄλογα
μὴ καὶ πάσης τῆς ἄλλης κτίσεως ἐκτίσεν ὁ Θεός.

εἶπε καὶ αὐτὸς, ὅτι καὶ ἐκ γαστρὸς αὐτῶν ἐγέννησεν,
εἰπὼς ὡσαύτως κτίζει ἔθνη.

Ἄν. Ἄλλως οὐκ κτίζει, καὶ ἄλλως γέννα; Ὁρθ. Καὶ πάνυ.

Ἄν. Οὐκ ἔστι ἀσύνθετος; Ὁρθ. Οὐκ εἶ-

S. p. 9.

πον, οὐκ ἔστι ἀσύνθετος, ἀλλὰ ἐπεὶ τὸ
ἀσύνθετον ἔστιν, ἄλλως ἢ γέννα ἔῃ ἄλλως κτίζει.

Ἄν. Πᾶς οἷόν τε; Ὁρθ. Ὁ νοῦς ὁ ἐν ἡμῖν, ὁ

cc

κατ' εἰκόνα Ἰ Θεοῦ γεγονώς, οὐκ ἔστι ἀσύνθετος;

cc.

καὶ ἄλλως γέννα λόγον, καὶ ἄλλως κτίζει ἢ κτίζει.

Ἄν. Πᾶς ἄλλως γέννα ἔῃ ἄλλως κτίζει; καὶ τοι-

γε ὁ νοῦς οἷς κτίζει, καὶ γέννα, Ὁρθ. ψευδῶς.

γέννα γὰρ ἐξ αὐτοῦ λόγον, κτίζει ἢ ἐξ ὕλης οἰκί-

αν, πολλοῖον, ἔῃ ὅσα τοιαῦτα. Ἄν. Οὐκοῦν καὶ
Θεός ἐξ ὕλης κτίζει. Ὁρθ. Τὰ μὲν ἐξ ὕλης, τὰ

ἢ, μὴ ὄντα ὑπεεσήσαστο. Ἄν. Πᾶς; Ὁρθ. Τὴν
ὑλὴν ἔῃ τοὺς ἔρανοὺς καὶ τοὺς ἀγγέλους ἐξ ἔδενος

ὑπεεσήσαστο. ἀλλ' ἡ βούλησις σύνδρομον ἔ-

χουσα τῆς δυνάμιν, ὑπεεσήσαστο ὅσα ἠθέλησεν.
τὰ ἢ θνητὰ ζῶα ἐκ τῆς ὕλης ἰσποίησε. Ἄν.

Τοῦτο δέχομαι. Ὁρθ. Τὴν ἢ τὴν ἔχ' ἀπλῶν
ἔῃ ἀσύνθετον λέγεις; Ἄν. Ναί. Ὁρθ. Οὐκ ἔστι
καὶ ἔῃ

B

καὶ ἔῃ

ἡ-
ρι-
ον-
ύ-
εί-
σι-
ας
έκ
εί-
ω-
πιν-
γὰ
ἰν-
επε
ἢ
ως
ἰν-
μοι
ἢ
ἔθ-
έκ
ων-
γὰ

ἢ τῷ γιού το κτίσμα γνήμα λέγῃς; Αν. Οὐ
 Ορθ. Εἰ δὲ τῷτο το κτίσμα πατρὶς τῷ γνῆ-
 νημα λέγῃς, ἐπειδὴ ἀπλῆς ἐστὶ, ἢ τὸ γνήμα
 κτίσμα. ἐπὶ δὲ ἢ ὁ γιὸς ἀπλοῦς, ἢ αὐτοῦ τὸ
 κτίσμα ἐστὶ γνήμα· ἢ ἀρεθήσεται τῷ μὲν γιού
 πατὴρ ὁ Πατήρ, τῆς δὲ κτίσεως πᾶσι. Αν.
 ἄλλὰ τῷ μὲν πατρὸς τὸ γνήμα ἐστὶ κτίσμα·
 τῷ δὲ γιού το κτίσμα ἐστὶ κτίσμα. Ορθ. Επειδὴ
 ἀπλοῦς ἐστὶν ὁ Θεός, τὸ κτίσμα αὐτοῦ γνήμα
 αὐτοῦ ἐστὶν, ἢ τὸ γνήμα κτίσμα ἢ πᾶσι; Αν.
 πάντι. Ορθ. ἢ τῷ γιού ἄρα τὸ κτίσμα γνῆ-
 νημα, ἀσύνθετον ὄντι. ἢ οὐκ ἄρα δὲ τὸ
 ἀσύνθετον τῷ πατρὸς τὸ γνήμα κτίσμα, ἢ τὸ
 κτίσμα γνήμα κἂν ἢ ἀσύνθετον. γνήμα
 δὲ τῷ πατρὸς ὁ γιὸς, οὐκ ἄρα κτίσμα. Αν. ὁ
 πατὴρ τῷ γιού ἀγπὸς ἐστὶν, τῆς ᾗ κτίσεως ὁ γιὸς.
 Ορθ. Τῆς ᾗ κτίσεως ἕκ ἐστὶν ἀγπὸς ἢ πατὴρ;
 Αν. ἄλλὰ δὲ τῷ γιού. Ορθ. Τίτῃς ᾗ ὅλως ὅτι
 ἀγπὸς ἐστὶ ἢ τῷ κτίσεως. Αν. Ναί, πάντα γδὲκ τῷ
 Θεῷ. Ορθ. Εἰσὶν οὐκ αὐτῷ ἔτι γνήματα
 πῶς πάντα, κύνες, κόρακες, γύπες, ἔτι πᾶσι ἢ
 κτίσις λογική τε ἢ ἄλογα. Αν. Εἶπεν ὅτι
 δὲ τῷ γιού ἐκτίσθησαν, μόνον δὲ ὁ γιὸς αὐτῷ

μεν

μεσίτου γενηται, πυπεν εκτισα. Ορθ.
 Επειδη μόνον εκ μόνων. Διὰ τὸτο κ' γέννημα
 λεγέσ' αὐτὴ κτίσμα. ἢ πῶς; Αν. Ναι. Ορθ.
 Ταῦτ' ἀλλὰ πάντα ἐπ' αὐτῆ Διὰ τὸ γίγ' ἐγρόντο,
 κτίσματα εἰσιν, οὐκ ἐτι δὲ κ' γέννηματα; Αν.
 Οὕτως. Ορθ. ἢ μεσιτία τοῦτο ἔστι γίος ἠλάττωσε
 τὴν ἑκατέρωθεν ἐργασίαν. Αν. Διὰ τί; Ορθ.
 ὅτι μόνον μόνον γένων, ὡσαύτως κ' γέννημα
 κτίσει. μεσιτεύουσιν ἔστι γίος, οὐκ ἐτι τὸ κτίσμα
 αὐτὸ γέννημα αὐτὸ εἰσιν. Ἐὖς φαίνεται, ὅτι
 βλαβὴ τῶν δόχων κ' τῶν ἐξουσιῶν κ' πάσης
 ὁμοῦ τῆς κτίσεως, ἐγνήθη ὁ γίος. Αν. Διὰ
 τί; Ορθ. Ἐμελλεν γὰρ ἅπαντα τὰ κτίσματα
 γνήματα αὐτὸ εἶναι εἰ μὴ ἐγνήθη ὁ γίος. Αν.
 Οὐ Διὰ τὸ γίος οὐκ ἐκτίσθη; Ορθ. Καὶ
 πάντων, ἀλλ' ἡμεῖς μὲν Διὰ τὸ γίος ἐκτίσθη-
 μὲν, ὅτι γίος ἐκ τῆ Θεοῦ γεγέννηται; Ἐὖς ἐκ-
 τισα. - Ἄυπὸς λέγει. Κύριε ἔκτισέν με, δό-
 χη ὁδῶν αὐτοῦ. Ορθ. κ' αὐτὸς λέγει, ὤρυσαν
 χεῖράς μου καὶ πόδας μου, καὶ διεμερί-
 σαι τὰ ἱματῖά μου ἐαυτοῖς. Ἐὖς τὴν ἱματισ-
 μόν μου ἐβαλον κλήροι. Αν. Τί ὁμοῦν, ἐκτι-
 σεν με, Ἐ ὤρυσαν χεῖράς μου καὶ πόδας;

B β

Ορθ.

Που. 822

Ορθ. Ὡσπερ τὸ μελλον γίνεσθαι ὅτι ἔσται σαρκῶσ
 ὡς ἤδη γενοῖς ἔλεγχον. ἔτι τὸ μελλον ὅτι ἔ
 σαρκῶσεως, ὡς ἤδη γενοῖς ἔλεγχον. αὐτὸς ἔλε
 γον ὅτι εἶπεν, Κύριε ἔκτισέν με πρὸ δέχθη
 ὁδοῦ. ἀλλ' ὅτι δὴ ἀπολυμνήσει ἡ ὁδὸς τῶν
 ἄλλων, ἐμελλεν ἢ ἡμῖν γίνεσθαι ὁδὸς πρὸς φα
 τῶν καὶ ζώσας, διὰ τοῦτο λέγει, Κύριε ἔκτισέν
 με, δέχθη ἰδὼν αὐτοῦ, εἰς ἔργα αὐτῶν. Ἀν.
 Πρὸ ἑαῶν ἔθεμελιώσεν με, λέγει, πρὸ τοῦ
 τῶν γῆν ποιῆσαι. Ορθ. Εἰπέ καὶ σὺ, Τεσσαρά
 κοντα ἔτη ἔπω ἔχεις, καὶ πρὸ ἑαῶν ἔθεμε
 λιώσης; ἢ ἀκούσης, Ἀμὲν, ἀμὲν λέγω σοὶ
 πρὸ ἑαῶν γενοῦσα, ἐγὼ εἶμι. Ἀν.
 Καὶ ἡ σὰρκῶσις πρὸ ἑαῶν γε
 νέσθαι; Ορθ. Τῆ προγνώσει ἔαυτὸ τὸ πάθος
 ὥστε λέγει αὐτὸν, ὠρυξάν χεῖράς μου καὶ πόδας,
 καὶ ἔδωκα εἰς τὸ βρῶμά μου χολῆν, καὶ εἰς τῶν
 δίψαι μου ὅτι ὅτι σάν με ὅτι. Ἀν. Ἀλλ'
 ἔπρὸ ἑαῶν τοῦτο ἐλέχθη, ἀλλ' ἀπὸ τῶν
 χρόνων Δαβὶδ. Ορθ. Καὶ ἀπὸ τῶν χρόνων ἔ
 ἡοῦ Δαβὶδ, τουτέστι Σολομῶντος, τὸ, Κύριος
 ἔκτισέν με, εἴρηται. Ἀν. Ἀλλὰ πρὸ ἑαῶ
 ἑαῶν ἔθεμελιώσεν με, εἴρηται. Ορθ. Πρὸ γὰρ
 ἑαῶν

Joh. 5:57.

Psal. 21:17. Ps. 69:21.

εἰρησ. 3:9. Gal. 1:26.

Ἐάντων τὸ μυστήριον τοῦτο ἀποκεκρυμμένον
 ἦν, (ὡς ὁ Παῦλος λέγει) ὁ νῦν ἐφανερώθη
 πῶς ἦν τοῖς πάντων ἀνθρώπων. Ἐὐὶ αὐτὸς ἐστὶ τὸ πρὸ
 τῶν αἰώνων θεμελιωθὲν, ἄκουε αὐτὸ καὶ ἐν ἄλλοις
 λεγόντων. Θεμέλιον γὰρ ἄλλον ἔδειξεν διδάσκει 1. Κορ. 3:31.
 θεῖαι παρὰ τὸ κείμενον, ὅς ἐστι Χριστὸς Ἰησοῦς
 τὸ λεγόμενον, Πρὸ ἑαυτῶν ἐθεμελίωσέν με.
 Χριστὸς Ἰησοῦς ἔκτοτε θεὸς λόγος κέκληται,
 ἐξ ὃ τοῦ λόγου σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐλέχθη παρὰ
 τὸ ἄγγελου, καλέσας τὸ ὄνομα αὐτὸ Ἰησοῦ. Ματθ. 1:21.
 τὸ ἄρα, κύριος ἐπίσεν με καὶ, Πρὸ ἑαυτῶν
 ἐθεμελίωσέν με πρὸ τῆς σαρκώσεως αὐτοῦ εἴρη-
 ται, ἔαληθῶς πρὸ τῶν αἰώνων ἀποκεκρυμμένον
 μυστήριον. Ἄν. καὶ πῶς δύναται γινῆσαι ἐκ τῆς
 ὑποστάσεως αὐτοῦ, καὶ μὴ παθεῖν; Ὁρθ. Τὸ
 πῶς δύναται, μὴ ἐξέταξε τὸ ἐκ τῆς ὑπο-
 στάσεως, δεδεικται. Ἄν. πῶς δεδεικται; Ὁρθ.
 Ὅτι οὐκ ἐστὶ κτίσμα, δεδεικται. τὸ ἢ μὴ ὄν κτίσ-
 μα, ἢ ἀγνητόν ἐστιν, ἢ γνητόν, ἢ ἐκπερρωτόν
 ὡς ἐξ αἰτίου. ἀγνητόν ἢ οὐκ ἐστὶν, ἢ ὡς ἄν
 γνητός. ἄρα ἐν ἐκ τῆς ὑποστάσεως ἐστὶν. Ἄν.
 Καὶ πῶς δύναται εἶναι ἐκ τῆς ὑποστάσεως;
 Ὁρθ. Εἰ μὴ ἐστὶν ἐκ τῆς ὑποστάσεως, ἢ κτίσ-

B γ

μα ἐστὶν

μα ἐστὶν ἢ ἀχρηστῶν. ἀχρηστῶν δὲ οὐκ ἐστὶν
 ἕως ἄνω· κτίσμα οὐκ ἐστὶν· (ἔγὼ ἐπιλάτο, καὶ
 ἐχρέτο, ἀλλὰ ἐκ γαστρὸς αὐτῶν ἐχρήτησεν) ἐκ τῆ
 ὑποστάσεως ἄρα. Ἐ οὐκ ἐξ οὐκ ὄντων ἐστὶ, καθ-
 ὡς τὰ κατ' ἐπιλήϊον ὑποαρχαίται. **Αν.** Πά-
 λιν ἐν σωτήριον ἰομίζεις τὸν Θεόν, γαστέρα λέ-
 γων; **Ορθ.** Μὴ γένοιτο σωτήριον εἰπεῖν τὸν
 Θεόν· ἀλλὰ (καθὼς αἰωτέρω εἶπον) τὴν γαστέ-
 ρα, ἣν εἶπεν ἡ γραφή, ἔ Θεοῦ. ἐγὼ τὸ χρηστι-
 κὸν τῆ ὑποστάσεως νοῶ. καὶ γὰρ ἔ εφ' ἡμῶν κέχρη-
 ται (ὡς παραποδεδείκται) ἡ γραφή τῆ σωτηρίας
 παύτη, λέγουσα· Ἀπὸ τοῦ φόβου σου, Κύριε,
ἐν γαστρὶ ἐλάβομεν, ἔ ὠδιήσαμεν, καὶ ἐτέκομεν
πνεῦμα σωτηρίας· ἐν γαστρὶ λέγων, οὐχὶ τιμὴ
σωματικῆν, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ ὑποστάσει. **Αν.**
Αθ. 26:24. παρ' ὀλίγον με πειθήσῃ, ὁμοεσιασὴν χρεῶται **Ορθ.**
Δώσῃ σοι ὁ Θεὸς Χερσιασὸν χρεῶται. ὅταν γὰρ
 ὁμολογήσῃς ὁμοεσιον τὸν τίον τῷ πατρί, τότε
ΣΑΤ. V. Χερσιασὸς ἐχρέου. **Αν.** Ὁμοεσιον τί ἐστὶν; θέ-
 λω γὰρ ἔ τῆτο μαθεῖν. μὴ ὁ αὐτὸς ἐστὶν ὁ τίος καὶ
 πατήρ; **Ορθ.** μὴ χροῖτο εἰπεῖν. **Αν.** τί
 οὐκ ἐστὶν; ἀληθῶς γὰρ θέλω μαθεῖν. **Ορθ.**
 ὁμοεσιον ἐστὶν, ὃ τὰ αὐτὸν ἐπιδέχεται λόγον τῆς
 οὐσίας

Εβ. 26:17
 et 18.

Αθ. 26:24.

ΣΑΤ. V.

ἢ

οὐσίας. οἷον, ἀνθρώπου ἀνθρώπου οὐδὲν Δια-
 φέρι, καὶ ὁ ἀνθρώπος ἐστίν. ἀγγελῶ ἀγγέ-
 λος οὐδὲν Διαφέρει, ἢ ἀγγελός ἐστιν. οὕτως καὶ
 Θεός Θεοῦ οὐδὲν Διαφέρει, ἢ Θεός ἐστιν. Αν.
 Οὐδὲν οὐκ Διαφέρει ὁ πατήρ τῷ Υἱῷ; Ορθ.
 Ἐν τῷ Θεῷ καὶ Θεοὶ εἶναι, οὐκ ἐν τῷ πατέρει ἑστὶν
 εἶναι, καὶ, ὅτι ὁ μὲν ἐγέννησεν, ὁ δὲ γυνήτα. Ἐ-
 τῆς ἐστὶ τὸ ὁμοούσιον. Αν. Ἐν οὐδενὶ ἐν ἄλλῳ
 Διαφέρει ὁ πατήρ τῷ Υἱῷ; Ἐπι γέγραπται, *τί με Μαθη. 9:17.*
 λέγεις ἀγαθὸν εἶναι; οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς,
 ὁ Θεός. Ορθ. Ὁρᾶς ὅτι καλῶς εἶπον, ὅταν ἰμο-
 λογήσῃς ἰμοῦσιον τῷ Υἱῷ τῷ πατέρει, τίτι Χρι-
 στιανὸς γίνῃ; Αν. Ἐγὼ πιστεύω ὅτι Χριστιανός
 εἰμι. Ορθ. Χριστιανὸς εἶ ἢς, ὅσα ἔλεγες, ὅτι
 ἀγαθός ὅσα ἐστὶν ὁ Υἱός. Αν. Οὐκ εἶπον ὅτι ἀ-
 γαθός ὅσα ἐστὶ, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς εἶπεν, Οὐδεὶς ἀ-
 γαθός, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. Ορθ. Καὶ Διαφέρειν
 λέγεις τὸ πατέρα ἐν τῇ ἀγαθότητι, ἢ Υἱός; Αν.
 αὐτὸς εἶπεν, τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγα-
 θός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. Ορθ. ὅσα εἶπεν, Μή
 με λέγε ἀγαθόν, ἀλλὰ, τί με λέγεις
 ἀγαθόν; Αν. Καὶ τίς ἡ Διαφορά εἶ, μή
 με λέγε ἀγαθόν, ἢ, τί με λέγεις ἀγαθόν;
 Ορθ.

Ὁρθ. Πολλή. Αν. ποία; Ὁρθ. Τὸ, Μή
 με λέγε ἀγαθὸν, ἄρνησίς ἐστιν ἀγαθότητ^ς.
 τῷ, τί με λέγεις ἀγαθὸν, ἀντὶ ἧ, ἵνα πὶ με
 λέγεις ἀγαθὸν, μὴ ὁμολογῶν με Θεόν; ὡς τὸ
 Luc. 6:46. τί δέ με καλεῖτε κύριε, κύριε, καὶ ἔ ποιεῖτε ἃ
λέγω; Ἰπείδη ὡς αἰθρώπῳ φιλῶ αὐτῷ προσ-
 ἦλθεν, ἀπλῶς διδάσκαλον ὀνομάζων, διὰ
 τοῦτο λέγεις, τί με λέγεις ἀγαθὸν, μὴ πισεύων,
 ὅτι Θεός εἰμι; ἔδειξ γὰρ ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θε-
 ὅς. Αν. Καὶ ἡμεῖς λέγομεν ὅτι ἀγαθός ἐστιν,
 ἀλλ' ἔχ οὕτως ἀγαθός ὡς ὁ πατήρ. Ὁρθ.
 Καίτοι οὐκ εἶρηται, ἔδειξ ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ
 πατήρ. ἀλλ', ἔδειξ ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θε-
 ὅς. προσώπῳ ἢ καὶ διαφέρειν λέγεις τὴν ἀγα-
 θότητα τοῦ πατρὸς τῆς ἀγαθότητ^ς τοῦ υἱοῦ.
 εἴρη μὴ μεμίχθαι πονηρίαν τῇ ἀγαθότητι τοῦ
 υἱοῦ νομίζεις καὶ διὰ τοῦτο διαφέρειν τὴν ἀγα-
 θότητα; Αν. Μὴ γάρ. ἔ λέγω
 μεμίχθαι πονηρίαν τῇ τῆς υἱοῦ ἀγαθότητι, ἀλ-
 λὰ τὴν τοῦ πατρὸς ἀγαθότητα διαφέρειν τῆς
 τοῦ υἱοῦ. Ὁρθ. Ἀλλὰ ἀγαθότης ἀγαθότη-
 τ^ς οὐδὲν διαφέρει, ἢ ἀγαθότης ἐστίν. Αν.
 οὐ διαφέρει ἢ τοῦ Θεοῦ ἀγαθότης τῆς ἐν ἡ-
 μῖν

J. 35

μῖν ἀγαθότητῃ; Ορθ. Ἔστιν γὰρ ἐν ἡμῖν ἀγαθότης ἄλλη τις παρ' αὐτὸν τὸ θεόν. Ἀν. Οἱ Ἰουδαῖοι ἔν κρι' Ἑλλήνες τὸ θεόν ἐν ἑαυτοῖς ἔχουσιν; Ορθ. Ἀλλ' οὐδέ οὐ ἀπλῶς λεγόμενον χειρισιαῖος ἐν ἑαυτῷ ἔχει τὸ θεόν, ἀλλ' ἐκεῖνον ἔχει αὐτόν ὁ ὑποπιάσας τὸ σῶμα ἢ δουλαγωγήσας. ὡς 1. Κορ. 9:27. τε διώκων λέγει, ἐπεὶ δοκιμῶν ζητῶτε ἔ ἐν 2. Κορ. 13:3. ἐμοὶ λαλῶντ' Χριστοῦ, ὃ γὰρ ποιῶντ' ἀκθεῖ παρὰ τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἀγαθὸς ἀνθρώπῳ ἐκ τοῦ Ματθ. 11:35. ἀγαθοῦ θεοῦ τῆς καρδίας προφέρει τὰ ἀγαθὰ. Ἀν. Εἰ ἐστὶν ἀγαθὸς ἀνθρώπῳ ὁ προφέρει ρων ἐκ τῆς καρδίας τὰ ἀγαθὰ, πῶς ἔδει ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ θεός; Ορθ. Ὅτι ὁ θεὸς ἔκτ' μετοχῶν ἀγαθότητῃ ἐστὶν ἀγαθός, ἀλλ' αὐτὸς ἐστὶν ἀγαθότης. ὃ δ' ἀνθρώπῳ μετοχῆ ἀγαθότητῃ ἐστὶν ἀγαθός. Ἀν. Καὶ οἱ ἀγγελοὶ οὐκ εἰσὶ ἀγαθοὶ τῆ φύσιν; Ορθ. Τῆ φύσιν, οὐ. μετοχῆ ναί. τὸ γὰρ ὄν τῆ φύσιν ἀγαθόν, ὃ ἐστὶ τῆ φύσιν, οὐ τρέπεται. Ἀν. οἷον τί; Ορθ. Ἀνθρώπῳ τῆ φύσιν ἔ τρέπεται (ἔ γὰρ γίνεται, ἀλλόπι τῆ φύσιν) τῆ δ' προαγρέσθ τρέπεται. τὸ γὰρ αὐτὸν ὄψει ποτὲ πονηρόν, ποτὲ ἀγαθόν. ὡς παῦλον, ποτὲ μὲν διώκων, ποτὲ δ' 1. Τιμ. 1:3.

Β ε

ἀγγε-

Ματθ. 26: εὐαγγελιστήν· Ἐπὶ αὐτὸν, ποτὲ μαθητῶν, ποτὲ
 48. et 49. προδότην ὡς τὸν Ἰούδα· ἢ ἀγγέλους, ποτὲ μὲν
 ποιητοῦς, ποτὲ δὲ ἀγαθοῦς. Αν. ἢ γὰρ οἱ ἄγγε-
 λοι ποτὲ ποιητοί, Ἐπὶ ἀγαθοί; Ορθ. Ἡ γὰρ
 1. Pet. 2: 4. Φη εἶπεν, Εἰ γὰρ ἀγγέλων ἀμαρτησομένων οὐκ
 ἐφείσατο, εἰς ἡμαρταν, δῆλον ὅτι ἐξέπεσον τῆς
 » ἀγαθότητος. Ἐκαστὸν πᾶσι ἡ ἀξία τῷ Θεοῦ
 » κτίσις, μετοχὴ ἀγαθότητος λέγεται ἔστιν ἀγα-
 » θή· ὁ δὲ Θεός, φύσις ὦν ἀγαθός, αὐτός ἐστιν ἀ-
 » γαθότης. διὸ ἔσθεις ἀγαθός, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός.
 Αν. Ἐὐτίος ἔν ουτως ἐστὶ ἀγαθός ὡς ὁ πατήρ;
 Ορθ. Εἰς Θεός, τῖος ἔστι πατήρ, ἔ τῆ ὑποστάσει,
 ἀλλὰ τῷ ἀπὸ λόγου τῆ οὐσίας ὡς πάντες ἀν-
 θρωποι ἐκ χειρὸς εἰς, ἔ τῆ ὑποστάσει, ἀλλὰ τῷ
 λόγῳ τῆ οὐσίας ἢ καὶς συμφωσίαις. Αν. Ἄλ-
 λο γὰρ ἐστὶ οὐσία, ἔ ἄλλο ὑπόστασις; Ορθ.
 Ἄλλο ἔ ἄλλο, ἔχ ὡς πρᾶγμα. Αν. Οὐκ ἐστὶ
 σαύτησις. Ορθ. Ἄλλο ἢ ἄλλο, εἶπον, ἔχ ὡς
 πρᾶγμα ἄλλο ἔ ἄλλο, ἀλλ' ὡς ἄλλο τι ση-
 μαίνουσι τῆ ὑποστάσεως, ἔ ἄλλο τι τῆς οὐσί-
 ας ὡς ὁ κῆκος ἔ σίτου λέγεται ἔ ἐστὶ σπέρ-
 μα ἔ καρπὶς, ἔχ ὡς πρᾶγμα ἄλλο ἔ ἄλλο·
 ἄλλο δὲ τι σημαίνει τὸ σπέρμα, ἔ ἄλλο τι
 καρ-

Cap. VI.

καρπός. ὅτι τὸ μὲν σπέρμα, ἔμμελλοντις γε-
 ωργίου ἐστὶ σπέρμα. ὁ δὲ καρπός, ἔπαρελθόν-
 τος γεωργίου ἐστὶ καρπός. Αν. Τί σημαίνει
 ἡ οὐσία ἐπὶ ἡ ὑπόστασις; Ορθ. ἡ οὐσία τὴν κοι-
 νότητα σημαίνει. καὶ εἴ τι ἐστὶ ἴδιον τῆς οὐσίας, τῆ-
 τε κοινόν ἐστὶ τῶν ὑποστάσεων τῶν ὑπὸ τῷ οὐσί-
 αϊᾷ ἢ ἡ ὑπόστασις ἰδιότητα ἔχει, ἥτις καὶ ἐστὶ κοι-
 νὴ τῶν τῆς αὐτῆς οὐσίας ὑποστάσεων, μὴ δὲ ἀριθ-
 μὸν ἴσπεδέχεται. Αν. ἢ γὰρ οὐσία καὶ ἔχει ἰδιό-
 τητα; Ορθ. Οὐτε ἰδιότητα ἔχει. μὴ οὐσαν κεί-
 νῴ τῆς οὐσίας ὑποστάσεων. οὐτε ἀριθμὸν πλη-
 θυντικὸν ἴσπεδέχεται, μία οὐσα. το δὲ ἀριθμὸν
 πληθυντικὸν ἐπιδεχόμενον, πάντως ἰδιότητα
 ἔχει. ἐπὶ τὸ ἔχον ἰδιότητα, ἀριθμὸν ἴσπεδέχεται.
 αὐτὴ γὰρ ἡ ἰδιότης τὸν ἀριθμὸν εἰσαγάγει. Αν. Οὐ
 νοῶ ἔλεγχος. εἰπέ σαφέστερον. Ορθ. λέγεις
 εἶναι ἔπατρός τῷ οὐσίαν ἀθάνατον, καὶ ἀφθαρ-
 τον, ἐαόρατον, καὶ δημιουργὸν καὶ Θεόν; Αν.
 Ναί. Ορθ. ἐπὶ τὸν υἱὸν λέγεις ὁμοίως ἀθάνατον, καὶ
 ἀφθαρτον, ἐαόρατον, καὶ δημιουργὸν, καὶ Θεόν;
 Αν. Ναί. Ορθ. ὡς περὶ σαυτὸν λέγεις ἔπατερες
 τῷ οὐσίαν ἀθάνατον, ἀφθαρτον, αόρατον, δη-
 μιουργόν, ἔπειτα καὶ ἔπι υἱὸν λέγεις τὴν αὐτῷ οὐσίαν;
 Αν.

Αν. Ναί. Ὁρθ. Τὸν γίον ἔ λέγεις πατέρα ;
 Αν. Οὐ. Ὁρθ. ὅτι ἄρα τῆς ἑσίας ἐστὶν ἴδιον
 τὸ πατήρ, ἀλλὰ τὸ ὑποστάσεως. Αν. πῶς ;
 Ὁρθ. Ὅτι καὶ μὲν τῆς ἑσίας ἴδια, ὁμοίως ἐστὶ
 κενὰ τοῦ πατρὸς, Ἐ τοῦ γιου, Ἐ τῆς ἁγίου πνεύ-
 ματος. τὸ ἦ πατήρ ἔ κενόν. ὅτι ἄρα τὸ ἑσι-
 ας ἴδιον τὸ πατήρ, ἀλλὰ τὸ ὑποστάσεως. εἰ ἦ
 ἄλλο τῆς ὑποστάσεως τὸ ἴδιον, ἢ ἄλλα τὸ ἑσι-
 ας ἰδιώματα, ἔ ταυτὸν ἐστὶ σημανόμενον ἑσία
 Ἐ ὑπόστασις. Αν. ὅτι ἐστὶν ἴδιον τῶ πατρὸς τὸ
 ἁγνότητον ; Ὁρθ. ἔκ ἐστιν. Αν. ἐστὶν ἔν τῶν
 ὄντων ἄλλο τι ἁγνότητον ; Ὁρθ. Ναί. Αν. Τίς
 Ὁρθ. Γεννητὸν ἐστὶ τὸ πατέρα ἔχον, Ἐ ἁγνότη-
 τον τὸ μὴ πατέρα ἔχον ; Αν. Ναί. Ὁρθ. τὸ
 πνεῦμα τὸ ἁγιον πατέρα ἔχει ; Αν. Οὐ. Ὁρθ.
 οὐκοῦν ἢ αὐτὸ ἁγνότητον, ἔκ ἄρα ἴδιον τοῦ
 πατρὸς τὸ ἁγνότητον. Αν. Ἀλλ' ὁ πατήρ
 ἢ ἁγνότητός ἐστι, ἢ ἁγνήτης ; Ὁρθ. ἔδὲ τὸ
 ἁγνήτην ἴδιον ἐστὶ τῶ πατρὸς, ἀλλὰ κενόν ἐ-
 στὶ τῶ πατρὸς Ἐ γιου Ἐ ἁγίου πνεύματος. Αν.
 πῶς ; Ὁρθ. ἁγνήτὸν ἐστὶ τὸ γρεσιουργὸν μὴ
 ἔχον ἢ πῶς ; Αν. Ναί. Ὁρθ. τὸ ἦ γρεσιουρ-
 γὸν ἔχον, γνήτὸν ἐστὶ. οὔτε ἦ γιὸς γρεσιουργὸν
 ἔχει,

ἔχει, ὅτε πνεῦμα, (δέδεικται γὰρ ἐκ γαστροῦ ὁ 5. 14
 υἱός, καὶ ἐκ σωματός τοῦ πνεύματος) καὶ ἄρα ἴδι-
 ον τῷ πατρὶ τὸ ἀγνῆτον. Ἄν τί οὖν ἄλλοί-
 διον ἐστὶ τοῦ πατρὸς, εἰ μήτε τὸ ἀγνῆτου ἴδιον
 αὐτῷ ἐστὶ, μήτε τὸ ἀγνῆτον; Ὁρθ. τοῦ πα-
 τρὸς ἴδιον πατήρ τοῦ υἱοῦ ἴδιον τὸ υἱός. τῷ πνευ-
 ματός τῷ ἁγίου, τὸ πνεῦμα θεοῦ ἁγίον εἶ-
 ναι. Ἄν. Ὁ γὰρ πατήρ καὶ ἐστὶ πνεῦμα ἁγίον, ^{1. 32.}
 Ὁρθ. καὶ ὁ πατήρ πνεῦμα ἁγίον ἐστίν, ἄλλ' ἐ-
 πνεῦμα θεῶν. τῆς ἐν ὑποστάσεως τῷ πατρὶ ἴ-
 διον, τὸ πατήρ. ἕδαμῶς γὰρ ὁ πατήρ υἱός, καὶ
 τῷ ὑποστάσεως τοῦ υἱοῦ ἴδιον, τὸ υἱός. ἕδαμῶς
 γὰρ ὁ υἱός, πατήρ. καὶ τῆς ὑποστάσεως τῷ πνευ-
 ματός τῷ ἁγίῳ ἴδιον, τὸ εἶναι πνεῦμα Θεοῦ ἁ-
 γίου. ἕδαμῶς ἡ τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ τὸ ἁγίον,
 πατήρ ἢ υἱός. ἢ ἡ ἑστία πατρὸς, καὶ υἱοῦ, καὶ
 ἁγίου πνεύματος, κοινή. ὁμοίως γὰρ ἁγία. ^{J. 36.}
 τῷ, ὁμοίως ἁφθαρτός, ὁμοίως ἀγία, ὁμοί-
 ως ἀγαθή. καὶ διὰ τῶν λεγόμενῶν μίαν ἑστίαν,
 τρεῖς ὑποστάσεις. Ἄν. τοῦ γέγραπται, ὅτι τὸ
 πνεῦμα τοῦ θεοῦ λέγεται. Ὁρθ. παῦλος
 ἀποστόλος λέγει, ἕδεις γὰρ οἶδεν αἰθρώπων τοῦ
 αἰθρώπου, εἰ μή τὸ πνεῦμα τοῦ αἰθρώπου
 τὸ ἐκ

1. 32.

J. 36.

1 Corinth. 2:1.

30 Athanas. Dial. I.

τὸ ἐν αὐτῷ ἔτι καὶ τὰ τῷ Θεῷ ἔδειξαι οἶδεν, εἴ
 μὴ τὸ πνεῦμα τῷ Θεῷ. **Αν.** Τὸ πνεῦμα τῷ
 Θεῷ λέγει αὐτὸν τὸν Θεόν. **Ορθ.** Ανάγνωσι τ'
 ἁποστόλων, ἡ ἀκριβὴς λέγοντος οὕτως, "Α
 1. Κορ. 2:9. **Εν ὄφθαλμοῖς οὐκ εἶδεν, ἔτι οὐκ ἤκουσεν, ἔ**
 2. 2. 2. 4. **ἔτι καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ αἰεθεῖ, ἀήτοι-**
μασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν· ἡμῖν δὲ
ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν διὰ τῷ πνεύματός αὐ-
τοῦ, τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, ἔτι βάθη
τοῦ Θεοῦ, τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τῷ ἀνθρώ-
που, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου; οὕτως καὶ τὰ
τοῦ Θεοῦ ἔδειξαι ἔγνω, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ.
Αν. Διὰ τί δὲ μὴ ἔτι τρεῖς οὐσίας εἰπωμεν;
Ορθ. Ὅτι ἀναγκαῖα τῷ ἀριθμῷ τῶν ἰδιοτήτων
 δοθῆναι ἢ δὲ ἰδιότης, ἐπρότης ἢ δὲ ἐπρότης
 τῆς ἕξις ἐπρότιον ποιῆ. τὸ δὲ ἐπρότιον ἔχ
 ὁμοίως ἐστὶν ἀθάνατον, ἔχ ὁμοίως ἀφθαρτον,
 ἔχ ὁμοίως ἅγιον, ἔχ ὁμοίως ἀτρέπτον. ὁμοίως
 δὲ πατὴρ ἢ υἱὸς ἔστι ἅγιον πνεῦμα, ἀθάνατον,
 ἅγιον, ἀτρέπτον. μίαν ἄρα ἕσταν πατὴρ ἔστι
 υἱὸς καὶ ἅγιον πνεῦμα. Ὅταν δὲ λέγωμεν
 τρεῖς ὑποστάσεις πατὴρ καὶ υἱὸς καὶ ἅγιον πνεῦμα
 ματῶν, τὸ ἀληθὲς εἶναι λέγομεν τῶν ἰδιοτήτων
 τῶν

τῶν Διαφορῶν ἐν τῇ ἑσάσει, ἔχει δὲ Ἐ ἐν τῇ
 ἑσείᾳ. Αν. λέγεις δὲ ὅλας Διαφορῶν ὅτι
 πατὴρ ἢ Υἱὸς ἢ ἅγιον πνεῦμα; Ορθ.
 τῶν Διαφορῶν τοῦτῳ λέγω, τὸ τὸν πατέρα,
 μὴ εἶναι Υἱόν, μηδὲ τὸν Υἱόν πατέρα, μηδὲ τὸ
 πνεῦμα τὸ ἅγιον, πατέρα ἢ Υἱόν ἵνα μὴ οἰο-
 μαται ψιλὰ νομίσῃς, ἀκούων πατέρα, ἢ Υἱόν,
 ἢ ἅγιον πνεῦμα, ἀλλ' ἑσάσεις ἀληθῶς ἑ-
 σεις ἢ ὑφεσῶσαι. ὅταν ἢ λέγωμεν μίαν ἑσεί-
 ας, ὅτι ὅπως αὐτῶν εἶναι τῶν πατρὸς
 τῶν ἑσείας, τοῦτό ἐστιν ὁ Υἱὸς, τοῦτο Ἐ τὸ τῶν
 πατρὸς αὐτοῦ πνεῦμα, πρὸ οὗ αὐτὸς ὁ Υἱὸς εἶ-
 πεν, Οὐ γὰρ ἐστὶ ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Ματθ. 10:20.
 πνεῦμα τῶν πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν, ἢ
 Διὰ τῆτο εἶρηται, ἔδειξ' ἀγαθὸς εἰ μὴ ἔς, Ματθ. 19:17.
 ὁ Θεὸς, ἀγαθὸς ὄντ' ἢ πατρὸς ἢ τῶν Υἱοῦ
 Ἐ τῶν ἁγίων πνεύματ' ἢ μετοχῇ ἀγαθότητος
 ἀλλ' ἑσείας ταυτότητι. Αν. Ἀγαθὸν γὰρ λέγεις
 ἢ τὸ πνεῦμα; Ορθ. ὁ πρῶτος Φήτης Δαβὶδ λέγει. Ψαλ. 143:3.
 ἦ, τὸ πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν ὁδηγήσῃ με ^{ὡς ἡ ἀρετὴ σου ὡς ἡ ἀρετὴ σου}
 ἐν τῇ ἐνθεῖα. Αν. ἢ ἀνθρώποι λέγοιται
 ἀγαθοί. Ορθ. ἀλλὰ μετοχῇ ἀγαθότητ' ἢ.
 Αν. Ἐ τὸ πνεῦμα λέγω. Ορθ. Διὸ ἀπα-
 οει

οὐκ ἢ ἀποβαλῆντι τὴν ἀγαθότητα, ὡς ὁ Ἰούδας
 ἔως ὁ Διάβολος; Αν. Ἐὰν θελήσῃ, καὶ.
 Ορθ. Μή μοι εἴη κατέναντι Κυρίου ἀσεβῆται,
 ὡς τε καὶ εἰς νοῦν τοῦτο λαβῆν. Αν. οὕτως εἴ
 ἀγαθὸν λέγῃς τὸ πνεῦμα, ὡς τὸ πατέρα ἔστι
 τίον; Ορθ. Καὶ παύ. ἢ γὰρ αὐτὸ ἐμετοχῆ
 ἀγαθότητος ἀγαθὸν ἐσιν, ἀλλ' αὐτὸ ἀγα-
 θόν, ἢ γοῦν ἀγαθότης ἐσίν. ἀμέλει Ματ-
 θαιῶν μὲν ὁ εὐαγγελιστὴς λέγει, εἰρηκέναι τὸ Κύ-
 ριον, εἰ εἰν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα
 ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πῶς μάλ-
 λον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐρανῶν δώσῃ ἀγαθὰ τοῖς
 αἰτουῦσιν αὐτόν; ὁ δὲ Λουκᾶς, εἰ εἰν ὑμεῖς πονη-
 ροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς
 τέκνοις ὑμῶν, πῶς ἔμᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ οὐρα-
 νῶν δώσῃ πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτουῦσιν αὐτόν;
 Ακουεῖς, εἰ ὡς εἶχεις, ὅτι οἱ εὐαγγελιστῆται
 τὸ γινώσκοντες εἶναι τὸ πνεῦμα τῆ ἀγαθότητι,
 καὶ τὴν ἀγαθότητα τῷ πνεύματι· ὁ μὲν τῷ
 ἀγαθὰ αὐτὸ τὸ πνεῦμα εἶπεν, ὁ δὲ τὸ πνεῦμα
 αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ. Αν. Ἐκὼς ἔστι θεός ἐστι τὸ
 πνεῦμα; Ορθ. Ἀντίθετον, οὐ. Αν. τί θέλει
 εἶναι ἀντίθετον; Ορθ. τὸ ἀντιπαραγμῶν τῷ
 θελήματι

Ματθ. 7:11.

Λυκ. 11:13.

5. 19.

De Sanct. Trin. 33

θελήματι τῆ πατρὸς. τὸ δὲ πνεῦμα ἔκ' ἀν-
 πιπτακται, ἀλλ' ἐκ τῆς θεότητός ἐστιν καὶ
 διὰ τοῦτο λέγομεν μίαν θεότητα πατὸς καὶ
 υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος. Αν. Μία ἔν
 ὑπόστασις; Ορθ. Οὐ. Αν. εἰ μία ἐστὶ θε-
 ότης, μία ἔστιν ὑπόστασις. Ορθ. εἰ ἡδεῖς
 πλὴν δωρεάν ἔ' θεοῦ, ἐγίνωσκες ὅτι θεότης τὸ
 εἶναι καὶ ὄν τῶν ὑποστασισημαίνων ὑπόστα-
 σις ἢ τὸ εἶναι, ἔστ' αὖ τὴν ταυτότητα, ὡς αἰ-
 θρωπότης, τὸ π' εἶναι κοινόν ὑπόστασις ἢ τὸ
 εἶναι, ἔστ' αὖ τῆ ταυτότης. ἔ γ' πάντα ὑπό-
 στασις θεότης. οὐδὲ πάντα ὑπόστασις αἰθρω-
 πότης. εἰ ἔ' πάντα ὑπόστασις αἰθρωπότης,
 ἔδὲ πάντα ὑπόστασις θεότης, ἔκ' ἄρα ταυτὶν
 σημαίνει ὑπόστασις θεότητι καὶ αἰθρωπότητι
 Αν. ἡ αἰθρωπότης ἔκ' ὑφέστηκεν; Ορθ.
 Ναὶ, ἐν ἀτόμοις θεωρουμένη. Αν. ἔκ' ἔν
 καὶ ὑπόστασις ἐστίν; Ορθ. εἶπον, ἐν ἀτόμοις
 θεωρουμένη. Αν. τὸ ἐστίν ἀτομον, ἔτι ἐ-
 στίν αἰθρωπότης; Ορθ. Ἄτομον ἐστίν, ἡ καὶ
 θεοῦ ἡμῶν ὑπόστασις αἰθρωπότης ἢ ἡ
 τῆ. ἔστ' αὖ κοινότης. Αν. καὶ τίς ἡ διαφο-
 ρα κοινότητος καὶ ὑπεστάσιως; Ορθ. Ὅτι ἡ

Γ

μὴ

34 Athan Dialogus 10

μὴ οὐκ ἴσως αἰσῶσις οὐκ ἔστι πάντων αἰθρώπων,
 ἢ ἡ αἰθρώπότης, κοινή πάντων αἰθρώπων.
 Αν. ἢ ἐμὴ ἴσως αἰσῶσις οὐκ ἔστιν ἄλλο ἢ αἰθρώ-
 πότης. Ορθ. οὐ. Αν. πῶς ἔν; Ορθ. ὅτι
 ἢ μὴ αἰθρώπότης, κοινή πάντων αἰθρώπων,
 ἢ ἡ ἴσως αἰσῶσις, ἢ ἰδιότης ἐκάστου. Αν. ἢ
 ἴσως αἰσῶσις ἔστω πατὴρ οὐκ ἔστι θεότης; Ορθ.
 Ναι. ἀλλ' ἡ θεότης τὸ τι εἶναι σημαίνει ἢ
 ἡ ἴσως αἰσῶσις τὸ εἶναι. Αν. καὶ ἡ ἴσως αἰσῶσις
 ἔστω υἱός, οὐκ ἔστι θεότης; Ορθ. Ναι. Αν.
 δύο οὐκ ἔστι θεότης. Ορθ. οὐ. Αν. πῶς ἔν;
 Ορθ. οὐ γὰρ ἄλλη ἔστω ἄλλη θεότης ἐστίν. Αν.
 ἄλλη καὶ ἄλλη ἴσως αἰσῶσις ἐστίν. Ορθ. ἀλλ'
 ἔχει τὸ αὐτὸ σημαίνει εἶπον θεότης ἔστω ἴσως
 αἰσῶσις ἢ γὰρ ἴσως αἰσῶσις τὸ εἶναι, ἢ ἡ θεότης τὸ
 τι εἶναι. ὡς γὰρ οὐκ εἰσὶ δύο αἰθρώπότητες Πέ-
 τρου ἔστω Παύλου, ἔστι δύο θεότητες πατὴρ ἔστω
 υἱός. Αν. Οὐκοῦν ἔχει ἡ ἴσως αἰσῶσις ἔστω πα-
 τὴρ, ἔστω θεότης; Ορθ. ἢ μὴ ἴσως αἰσῶσις ἔστω
 πατὴρ, ἔστω θεότης, καὶ ἡ ἴσως αἰσῶσις ἔστω υἱός, ἔστω
 θεότης. ἔχει ἡ, ἢ πῶς δύο ἴσως αἰσῶσις εἰσὶν,
 δύο καὶ θεότητες. Αν. πῶς ἔχει; Ορθ.
 ὅτι ἔστω ἀθανασία ἴσως αἰσῶσις πῦ πατὴρ, καὶ
 ἔστω ἀθανασία ἴσως αἰσῶσις υἱός, καὶ
 ἀθανασία

De Sancta Trin. 35

ἀθανασία ὑπόστασις τοῦ ἡοῦ, ἔστι δύο ἀθανασί-
 ασιαι. Αν. Καὶ ἐκείσι δύο ἀθανασίαι;
 Ὁρθ. Οὐ. Αν. πῶς; Ὁρθ. Ὅτι μὴ δια-
 φορὸς ἐστὶν ἀθανασία. ἀθανασία γὰρ ἀθανασί-
 ασιαι ἐδὲν διαφέρει, ἢ ἀθανασία ἐστὶ. Αν.
 Εἴπω ἀληθῶς ἄλλη ἔστι ἄλλη ὑπόστασις ἐστὶν
 πατρὸς καὶ ἡοῦ, πῶς οὐχὶ ἄλλη καὶ ἄλλη ἀθανασί-
 ασιαι; Ὁρθ. Ἄλλη ἔστι ἄλλη ὑπόστασις ἐστὶ
 πατρὸς ἔστι, ἀλλ' ἐχὶ ἄλλη ἔστι ἄλλη ἀθανασί-
 ασιαι. ἔστι ἡμεῖς ἄλλω ἔστι ἄλλω ἐχο-
 μὴν ὑπόστασιν, ἀλλ' ἐχὶ ἄλλω ἔστι ἄλλω
 ἀνθρώπινη. καὶ ἡ ὑπόστασις Πέτρου, ἀνθρώ-
 πος ἐστὶν, καὶ ἡ ὑπόστασις Παύλου, ἀνθρώπος ἐ-
 στὶν, καὶ δύο εἰσὶν ὑπόστασις, ἔστι δύο ἀνθρώ-
 πότητες. ἔστι ἄλλω καὶ ἄλλω ὑπόστασιν ἐχο-
 μὴν, ἐχὶ ἄλλω ἔστι ἄλλω ἀθανασίαν,
 ἢ δια τὸ ἐνὸς βαπτίσματος ἐλάβομεν. ἐστὶ Κορ. 6:4.5.
 γὰρ ἄλλη καὶ ἄλλη ἀθανασία, ἄλλο καὶ ἄλ-
 λο βαπτίσμα, καὶ ἄλλη καὶ ἄλλη πίστις. καὶ ἐστὶ
 ἐστὶν εἰς Κύριον, μία πίστις, ἐν βαπτίσματι. Εφ. 4:5.
 Αν. Ἀλλὰ ἡ ἡμετέρα ὑπόστασις ἄλλη
 ἐστὶ παρὰ τῆν ἀθανασίαν καὶ τὸ βαπτίσματι
 Γ 6

36 Athanas. Dial. I.

ἄρα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ ὑπόστασις ἄλλη ἐστὶ παρὰ
 τῆν ἀθανασία. Ορθ. ἔ. ἀλλὰ αὐτὴ ἡ
 ὑπόστασις καὶ ἀθανασία ἐστίν. Ἐξ μόνον ἀθα-
 νασία, ἀλλὰ καὶ ἀφθαρσία, καὶ δικαιοσύνη
 Ἐάγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις, καὶ κυριότης,
 καὶ δύναμις, καὶ ἕκ ἐστὶ καὶ σύνθεσιν πάντων ὁ Θεός,
 ἀλλὰ καὶ Διαφόρευσ Ἰπτιοίεσ, λεγόμενος
 ἀθανασία μὲν διὰ τὸ ἀτελεύτητον. ἀ-
 φθαρσία ἦ, διὰ τὸ ἀλυττον, δικαιοσύνη, διὰ
 τὸ ἴσον. ἀγιασμός, διὰ τὸ φυλάττειν ἀπὸ
 ἁμαρτίας. ἀπολύτρωσις διὰ τὸ σῶζειν ἐκ
 φθορᾶς τῆν ζωὴν ἡμῶν. κυριότης, διὰ τὸ
 πάντων κρατεῖν. δύναμις, διὰ τὸ μηδὲν
 αὐτῷ ἀντικείσθαι. πάντα ἦ πάντα Ἐ πῶς τῆν
 ὑπόστασιν ἔ τῶσδε θεωρεῖται, ἰμοίως τῶ πα-
 τρι, καὶ οὐ μεικτῶς. καὶ διὰ τοῦτο δύο μὲν ὑ-
 ποστάσις λεγόμενος πατρὸς καὶ Υἱοῦ, μίαν ἦ θε-
 ότητα, δύναμιν. κυριότητα, καὶ ἀθανασία
 Ἐ ἀφθαρσίαν, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Αν. ἢ οὐκ
 καὶ ἀγρησία μίαν λέγας. Ορθ. ἀγρητον
 μὲν λέγω καὶ τῆτον, ἕκ ἀγρητον δέ. Αν.
 ἀλλοῦ ἐστὶν ἀγρητον, καὶ ἀλλοῦ ἀγρητον;
 Ορθ. καὶ πάνυ. Αν. πῶς; Ορθ. ὅτι τὸ
 μὲν

μὲν γνητὸν ἐστὶ τὸ ἐκ τῆς ὑποστάσεως γνητῶν 5. p. 10. et 14.
 ριμοι, καὶ διὰ τοῦτο ἐκ γαστρὸς λεγόμενον.
 τὸ δὲ γνητὸν, τὸ ἐκ τῆς ἐξουσίας ἔ
 γρησιουργοῦ. πάντες γὰρ ὅσα ἠθέλησεν, P. 115: f. 3.
 ἔποίησεν. ἔποίησεν ἢ πᾶς; ἔπειν, καὶ P. 33: 9.
 ἐγνήθησαν. ἐστείλατο, καὶ ἐκπέδησαν. Α. ν.
 Οὐκ ἠρώτησα, τί ἐστὶ γνητὸν, καὶ τί γνητὸν,
 ἀλλ' ἐὰν ἄλλο ἐστὶ τὸ ἀγνητον, ἔἴη ἄλλο τὸ ἀ-
 γνητον. Ορθ. Εἰ τὸ γνητὸν ἐστὶ τὸ ἐκ τῆς
 ὑποστάσεως καὶ ἐκ γαστρὸς, τὸ μὴ ὄν ἐκ γα-
 στρὸς, ἢ γον ἐκ τῆς ὑποστάσεως, ἀγνητὸν
 ἐστὶ. ἔἴη τὸ γνητὸν ἐκ τῆς ἐξουσίας ἐστὶ κατ' ἐπι-
 πλιω, τὸ ἀγνητον τὸ μὴ κατ' ἐπιπλιω ὅτι
 πάρχον, ἀλλ' ἢ ἀνάπιον ὄν, ἢ ἐκ τῆς ὑποστά-
 σεως τῆς ἀγνητῆς. Α. ν. Δύο ἐν ἀγνητῶ λέ-
 γασ; Ορθ. Εἰ γὰρ ἐπατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον
 πνεῦμα ἀγνητῶ λέγω, ἀλλ' ἐκ ἀπατρα
 τρία, ἔδὲ ἀνάπινα. ἀλλὰ τὸ υἱὸν πατέρα,
 καὶ ἀπάτρα καὶ ἀνάπιον ἔἴη ἀγνητον, καὶ γὰρ ἐπὶ
 πατέρα ἔχει ὁ πατήρ, οὔτε γρησιουργόν, ἔπ
 ἀπιον ἔἴη ὡς ἐξ ὑποστάσεως. ὁ γὰρ υἱὸς πα-
 τέρα μὴ ἔχει, γρησιουργόν ἢ ἐκ ἔχει. ἔγ
 ἐγνήτο, ἀλλ' ἐγνήθη. τὸ γὰρ πνεῦμα τὸ ἅγι-
 ον, πατέρα οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἐγνήθη. γρησι-
 γουργόν

38 Athan. Dialogus I.

ουργόν ἔκ ἔχει. οὐ γὰρ ἐγένετο, αἴτιον ἢ ἔχει
τὸ θεόν, οὐ πνεῦμά ἐστιν, παρ' ἧς ἔκπρρευε).

Αν. Τὰ γὰρ ἄλλα πνεύματα ἔκ παρ' αὐτῶ ἐκ-
πορεύετα; Ορθ. Καὶ ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ
ἐγενήθημεν. Ὅσοι γὰρ αὐτὸν ἔλαβον, (γέ-
γραπται) ἴδωκεν αὐτοῖς ἐξ ἑστίων τέκνα θεοῦ
γενέσθαι, οἱ ἔκ ἐξ αἱμάτων, ἔδὲ ἐκ θελήμα-
τος σαρκῶς, ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγενήθησαν. ἀλλ'
ὡσπερ ἡμεῖς ἐκ θεοῦ γεννηθέντες, ἔκ ἐκ γαρ-
τρῶς τῆς ὑποστάσεως ἐγενήθημεν, οὕτω καὶ τὰ
ἐκπορευόμενα πνεύματα ἐκ τοῦ θεοῦ, ἔκ ἐκ
τῶ σώματος τῆς ὑποστάσεως αὐτῶ εἰσιν. τὸ
ἢ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ σώματος τῆς ὑπο-
στάσεως ἐστὶ πνεῦμα.

Ps. 33:6.

Is. 42:1. ο
Matth. 12:18.

Is. 3:16
1 Joh. 4:9.

τῶ γὰρ λόγῳ κυρίου οἱ
ἄκραοὶ ἐσερεώθησαν, καὶ τῶ πνεύματι τοῦ σώ-
ματος αὐτῶ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν, καὶ ὁ
πατὴρ λέγει, Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου, ὁ ἀγαπητός
μου, εἰς ὃν ἔδωκεν ἡ ψυχὴ μου. Ἰήσω τὸ
πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν. Αν. Εἰ καὶ ὁ υἱὸς ἐκ
τῆς ὑποστάσεως, καὶ τὸ πνεῦμα ἐκ τῆς ὑποστά-
σεως, εἰσὶ ἀδελφοί; Ορθ. Μὴ γένοιτο, ἔδῃς
τοῦτο λέγει. πῶς γὰρ μοιολογῆς ὁ υἱὸς, εἰ δύο εἰ-
σὶν ἀδελφοί; Αν. πῶς οὐ καὶ ὁ υἱὸς ἐκ
τῆς

τῆς ὑπόστασεως καὶ τὸ πνεῦμα, ἔστι δύο ἀδελ-
 φοί; Ορθ. Διὰ τοῦτο ἑστὶς ἕμῳνον ἐκ τῆς
 ὑπόστασεως, ἀλλὰ ἔκ γαστροῦ ἐρηται· καὶ
 τὸ πνεῦμα ἕμῳνον ἐκ τῆς ὑπόστασεως, ἀλλὰ
 καὶ πνεῦμα σώματ^ο ἐρηται ἵνα ἡ διαφορὰ
 μὴ κ^ετ' ἐκ τῆς ὑπόστασεως λόγον ἔρηται,
 ἀλλὰ κ^ετ' ἐκ γαστροῦ καὶ σώματ^ο. Αν.
 Ἄλλο ἐν σώμα, καὶ ἄλλο γαστήρ, ἔστι ἄλλο
 ὑπόστασις; Ορθ. Οὐκ ἄλλο καὶ ἄλλο,
 ὡς πρᾶγμα, ὡς τριτῶν μόνον. Αν. ἀλλ'
 ὡς τί; Ορθ. Ὡς ἄλλο τι σηματούσης τῆς
 ὑπόστασεως, ἔστι ἄλλο τῆς γαστροῦ, καὶ ἄλλο
 τ^ο σώματ^ο. Αν. Τί σημαίνει ἡ ὑπόστασις,
 καὶ τὸ σῶμα, ἔστι ἡ γαστήρ; Ορθ. Ἡ ὑπό-
 στασις τὸ εἶναι σημαίνει· ἡ γαστήρ, τὸ ἕρηται-
 κόν· τὸ σῶμα, τὸ διδακτικόν. Πῶς ἔρηται
 τὸν ὁ Θεὸς, οὐ πολυπραγμονῶ· καὶ πᾶς
 ἐκπέμπει τὸ πνεῦμα, ὁμοίως οὐ πο-
 λυπραγμονῶ· ἀλλὰ πιστεύω ὅτι ἔστις
 ἕμῳνον ἀρρήτως καὶ ἀπαθῶς, καὶ τὸ πνεῦ-
 μα ἐκπορεύεται ἀρρήτως καὶ ἀπαθῶς. Αν.
 Ἐνθα σῶμα, καὶ γαστήρ ἔστι ὑπόστασις,

40 Athan. Dialogus I.

τι ἄλλο ἔστιν ἢ σύνθεσιν εἶπεν; Ορθ. Σύνθεσιν ἢ ποιῶσιν τὰ ὀνόματα. ἔδὲ γὰρ πάντως ἐπιμελῶν λέγοιται. Αν. τὸ σῶμα, ἢ ἐστὶ σῶμα, Ἐγαστήρ, ἢ ἐστὶ γαστήρ; Ορθ. ἢ πᾶν σῶμα, τὸ αὐτὸ σῶμα. ἔδὲ πᾶσα γαστήρ ἢ αὐτὴ γαστήρ. ἔδὲ γὰρ πᾶν σῶμα ἐστὶ μέλ^ο, ἔδὲ πᾶσα γαστήρ πάντως ἐστὶ μέλ^ο. Αν. ἢ πῶς δυνατὴν σῶμα μὴ εἶναι σῶμα, Ἐγαστήρ μὴ εἶναι γαστήρ; Ορθ. ἢ γραφὴ πολλοῦ σῶμα μαχαίρας ὀνόμασεν. καὶ
 2:15:31:5. πολυαχοῦ σῶμα μαχαίρας ὀνόμασεν. καὶ
 28:22. ἔδειξεν οὕτω μέμνηνεν ὡς λέγειν μέλ^ο ἔχειν
 τὴν μάχαιραν, ἢ καλεῖται σῶμα. ἄλλὰ
 αὐτὸ τὸ ἀναλωτικὸν τῆς μαχαίρας σῶμα ὀνόμασεν. Ἐ, ἐκ ποίας ἢ γαστρός ἐκπορεύεῖ
 κρύσταλλ^ο, εἰποῦσα, ἢ σωματικῶν γαστ^ρ
 ρα ἐπιζητῆ. ἢ πρὸς ὄψον πυρός εἰποῦσα, ἢ
 αἰθρωποειδὲς λέγει τὸ πῦρ, ἢ τὸ μὲν αὐτὸ
 μέλ^ο εἶναι πρὸς ὄψον, τὸ ἢ πῦρ, ἢ πρὸς ὄψον
 ὡς γῆς εἰποῦσα, ἢ αἰθρωποειδῆ λέγει
 τὴν γῆν. Αν. Ποῦ γὰρ εἶρηται, πρὸς ὄψον
 ἔχειν τὴν γῆν; Ορθ. Ἔσται ὁ Φεύγων, ὡς
 ὁ Φεύγων ἀπὸ προσώπου πυρός, παρὰ τὴν
 πρὸ φῆτη γέγραπται. ἢ ὡς τῆ Γενεσὶς ὁ Καὶν
 λέγει

2:15:31:5.
 28:22.
 Job 38:29.
 2:6:3.
 Mich. 1:4.

De Sancta Trin. 41

λέγα, Εί εκβάλλεις με σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, καὶ ἀπὸ προσώπου σου κρυβήσομαι. Αν. Ἄλλ' ὅταν ἴπαι ζώων λέγηται ταῦτα τὰ ὀνόματα, μέλη σημαίνονται ἴπαι ἢ τῶν ἀναισθητῶν, καταχρησιῶς. Ορθ. ἔδοκεῖ σοι ἡ ψυχὴ ζῶον εἶναι; Αν. πάντα καὶ γὰρ ἔσ' ἀγγελῶ ζῶον ἐστίν, καὶ πάντα τὰ πνεύματα. Αἱ γὰρ τοῦτο καὶ τὰ Σεραφίμ ζῶα λέγονται, καὶ ὁ Θεὸς ἐν μέτρῳ δύο ζῶων γνωσθήτη, γέγραπται Ορθ. Ἐάντι λέγει ὁ Θεός, Ἄνοιξον τὸ στόμα σου ἔσ' πληρώσω αὐτό, ποῖον λέγει στόμα; εἰάντι ὁ Δαβιδ ἐν τῷ ψαλμῷ, τὸ στόμα μου ἔνοιξα, καὶ εἰλικυσα πνεῦμα, ὅτι τὰς ἐπιλάς σου ἠρεπισάμην, ποῖον λέγει στόμα; εἰάντι λέγει ὁ Ἰωβ, Ἀληθινὸν ἢ στόμα ἐμπλήσθ' ἔλωτ' ἢ πῶν λέγει στόμα; πῶν ἢ στόματι ἐβόα μαύτης ἀκούων, τί βόας πρὸς με; τίς ἢ ἔκε οἶδεν ὅτι ἐσιωπῶντων ἀκούει ὁ Θεός τεναγμῶν ἀλαλήσπισ βοῶντων; ποῖαν ἢ γαστέρα ὁ περφήτης λέγει, Ἀπὸ φόβου σου, Κύριε, ἐσ' γαστρί ἐλαβομένη, καὶ ὠδινήταρ, ἔτελεσθη πνεύμα σωτηρίας ἴπαι τῆς γῆς, ὡς ἔρω ἡ ψυχή ἔ

Genes 4:14.

ca)

Ex. 25:18

Num. 7:489.

1. Sam. 4:4.

Ps. 81:11.

P. 118:131.

Job: 5:11.

Ex. 14:15.

Rom. 8:26.

Jes. 26:17.18.

Γ Ε χή ἔ

42 Athanas. Dial. I.

χῆ καὶ γαστέρα ἔχειν λέγεται καὶ σῶμα, καὶ
 ὀφθαλμούς, ἔωπε, ἔ πάντα τὰ ἄλλα
 μέλη τοῦ σώματος, καὶ οὐ σύγκειται ἐκ με-
 λῶν. οὕτως ὅταν ἀκούσης Ἰπὶ Θεοῦ, ἔ ἀλη-
 θῶς ἀσωμάτου, σῶμα ἢ γαστέρα, μὴ σύνθε-
 σιν νόε, ἀλλὰ γαστέρα, τὸ χρητικόν· σῶ-
 μα, τὸ διδακτικόν· ὀφθαλμούς, τὸ κα-
 ταιρητικόν· ὥπε, τὸ ἀκουσικόν. καὶ διὰ τῆτο
 ἐκ γαστρός εἴρηται ὁ γίος, Ἰπειδὴ γεγέννηται·
 καὶ διὰ τῆτο σώματος πνεῦμα τὸ πνεῦμα,
 Ἰπειδὴ διδακτικόν. καὶ ὥπερ ἔ λέγεις χρη-
 νητὸν τὸ πνεῦμα, ἵνα μὴ δύο ἦουσ εἴπης· οὐ-
 πως μὴ λέγε αὐτὸ χρητὸν, ἵνα μὴ ἐν τῶν γε-
 νητῶν εἴταης, ἀγαπητοῦ καὶ δούλου εἰπεῖν
 διὰ τὸν εἰρηκότε παρὸφῆτω, ὅτι τὰ σύμ-
 παντα, δούλα τὰ. Αν. εἶπον ἔ ἐν δευτέρῃ
 ἔ λόγου, παρ' ὀλίγον με πείθης ὁμοουσια-
 σὴν χρεάσαι. (ρθ. Γένοιτό σε εἰπεῖν, χρι-
 στιανὸν χρεάσαι. χρεάσαι σὺ γὰρ χριστιανός,
 Ἰπὶ γνωστικῆ, ὅτι ὁμοουσιοὶ δεῖ λέγειν, ἀπὸ
 τῶν θείων γραφῶν διδάχθεις. ὅσα γὰρ ἰδιὰ
 εἰσι Θεοῦ, τῶτα κοινὰ πατρὸς καὶ γίου καὶ
 ἁγίου Πνεύματος. Αν. Πῶς εἴρηται πα-
 ρὰ τῶ

Psa. 119: 91.
 Rom. 8: 20.

S. p. 22.

ρὰ τῷ ἁγίῳ Ἀποστόλω, ὅτι μόνῳ Θεῷ ἄδύ- Heb. 6:14.
 νατόν ἐστὶ τὸ ψεύσασθαι; Ορθ. τὸ ἴδιον
 πατρὸς καὶ Υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος λέχ-
 θήσεται. ὁ γὰρ ἐστὶ ἴδιον τῆς φύσεως, τὸ
 κοινὸν τῶν ὑποστάσεων. Αν. Δύναται δὲ
 ψεύσασθαι τὰ Σεραφίμ; Ορθ. Εἰ μὴ
 δύναται ψεύσασθαι, ἔκείνῳ μόνῳ ὁ Θεὸς ἀ-
 ψευδὴς ἐστὶ, Αν. Οὐκ εἶπεν, ὅτι μόνῳ
 Θεῷ ἄδυνατον τὸ ψεύσασθαι, ἀλλ' ὅτι ἄδύ-
 νατον Θεῷ ψεύσασθαι. Ορθ. πάντες ὅ,τι
 γνητὸν ἐστὶν, δύναται ψεύσασθαι. καὶ ἀλλὰ τὸ
 ἐστὶν ὁ Διάβολος, ἐν μέσῳ τῶν χερουβὶμ ἀν-
 ἐδιωθήθη ψεύσασθαι. Ἐτούτῳ ἐστὶ τῶν λογί-
 κῶν διωάμεων ἡ τροπὴ τὸ ψεύσασθαι. Θεὸς
 ἴδιον, ἀτρέπτος ὢν, καὶ ἀψευδὴς ἐστὶν. Ἐὼς-
 πὸς μόνῳ ἀτρέπτος ἐστὶν, Ἐ μόνῳ ἀθάνα-
 τος, Ἐ μόνῳ ἀόρατος, Ἐ μόνῳ ἀ-
 φθαρτος, ἔτι Ἐ μόνῳ ἀψευδὴς. τὸ
 ἴδιον ἐστὶ πατρὸς, Ἐ Υἱοῦ, Ἐ ἁγίου πνεύ-
 ματος. Αν. πῶς ἐν ἡρήται πρὸς τὸ πνεύ- Joh. 16:13.
 ματος, ὅτι ἐλάλησεν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα
 ἀκούσεν, λαλήσεν, εἴπεν τῆς αὐτῆς ἐστὶ φύσεως;
 Ορθ. Τοῦτο γὰρ ἐστὶν, ὅ δεικνυται καὶ αὐτὸ
 τὸ ἀψευδὲς εἶναι, Ἐ τῆς αὐτῆς φύσεως ὄν.

Αν.

44 Athan. Dialogus I.

Αν. πῶς; ορθ. Ὅτι πᾶν τὸ γρητὺν, εἴτε
 ἢ λογικόν, ὅτι θέλει, ἔαφ' ἑαυτῆς λαλεῖ
 Ἰπειδὴ καὶ ἴδιον ἔχει θέλημα. ὃ κατασιγάσει,
 ἵνα τὸ ἅ Θεοῦ θέλημα εἴπῃ. τὸ ἡ πνεῦμα ἔχ
 οὔτως, ἀλλ' ὡς πνεῦμα Θεοῦ, ταυτὸ θέλη-
 μα ἔχει τῷ Θεῷ. Ἐτῶτες τὸ ἔλαλήσθ
 ἀφ' ἑαυτοῦ. καὶ γὰρ ἔπει ἑαυτοῦ ὁ υἱὸς εἶπεν
 Ὅτι ἐμαυτοῦ πικρῶ ἔδεν, ἀλλὰ καθὼς ἐ-
 δίδαξέν με ὁ πατήρ, ταῦτα λαλῶ. ἄρα ἔν
 ὁ λόγος ὁ ἅ Θεοῦ, ἡ σοφία ἡ ἅ Θεοῦ, οἷα
 ἤδει τί λαλήσθ; μὴ γροίτε τῶτε ἀνθρώπων χρι-
 σιαιὸν λογισαῖται. ἀλλ' ἵνα γνώμεν ἡμεῖς
 τὸ ταυτὸν τῆς φύσεως, ἔτι ἀδιάκριτον ἅ θε-
 λημάτων, ταῦτα διδασκόμεθα. εἰ ἢ μὴ,
 Παῦλος μὲν λέγει, Περὶ ἢ τῶν παρθένων Ἰπι-
 πικρῶ κυρίου οἷα ἔχω, γνώμεν ἢ δίδωμι
 ὡς ἡλληνῶν. ὁ ἢ υἱὸς ἐπολεῖ λαμβάνει
 τι εἶπῃ ἔτι λαλήσθ, ἔτι τὸ πνεῦμα ἔλαλεῖ
 ἀφ' ἑαυτοῦ. Αν. οἷα ἔχει ἢ ἴδιον θέλημα
 τὸ πνεῦμα; Ορθ. Ἐναντίον ἅ Θεοῦ μὴ γέ-
 νοιτο. ἔδει πικρῶ θέλει τῷ ἅ Θεοῦ, ποτὲ ἢ τῷ
 ἑαυτοῦ. ἀλλ' ἢ τι θέλει πνεῦμα τὸ ἅγιον,
 τοῦτο ἅ θεοῦ εἶσι θέλημα. ἔτι θέλει ὁ θεός.
 τοῦτο

Γκα. 8:22.31.
 Λου. 11:49.

1. Κορινθ. 7:26.

De Sancta Trin. 45

πῦτο θέλημα ἐστὶ πνεύματ^ο. Ἀν. οἱ γὼ
προφήται σὺν ἑπι θέλει ὁ θεός. θήλουσιν;
ορθ. Οὐ πάντοτε. ἐὰν ὅτι γὼ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν
ἐλάλουν, Μωϋσῆς γὼ πρὸς τ^ο ἔλεγχ^ο, *1α-εξοα. 4:10.14.*
νόφωτ^ο ἔβραδύγλωσσ^ο ἐγὼ εἰμι, καὶ
σὺν εἰσακούσεταί μου φάραγ^ο. Ἐ τὸ, Δεί-
μαί σου, προχείρισται ἄλλον, τί σημαίνει ἢ
ἄλλο θέλημα ἐσὶ ἑαυτῷ εἶναι, ὃ ἐκόλασεν,
ἵνα τὸ π^ο θεοῦ πιήσῃ; Ἐ Ἀρῶν ἔ Μαρία ἀφ' *Λουκ. 12:1.*
ἑαυτῶν καὶ ἔρδμοι ἐγὼ γυσοῦ καὶ Μωϋσέως, ὅ-
τι ἐλεπίασεν ἢ Μαρία; Ἐ ὠργίσθη θυμῷ
Κύρι^ο. Ἰερειμίας παραιτούμεν^ο τῷ *Jerem. 1:6.*
προφητείας, ἔλεγεν, πρὸς ἐμὶ ἐγὼ, καὶ
ἐ δύναμαι προφητεύειν. Ἐ ὁ Ἰωνᾶς εἰς πρὸς *7. π. 3.*
τὸν πωρητήσασα, ὡς ἔ δόξα φεύγειν ἀπὸ πρὸς.
ἔπου Κυρίου. καὶ ὁ Δαβὶδ, τὸ ἑαυτοῦ θέλη-
μα πιήσας, Ἐ δειθμῶν τ^ο λαόν, *Πατιμᾶται.*
σιωπῶ γὼ τὰ καὶ τὸν Οὐρίαν τ^ο Χετλαῖον. καὶ *2. Sam. 24: 1.*
πάντα γὼ τὰ λογικὰ κτίσματα, ποτὲ τὰ ἑαυτοῦ *2. Sam. 11: 6.*
τῶν λαλῶσιν, ποτὲ τὰ π^ο θεοῦ. τὸ π^ο πνεῦμα,
ἐχ οὕτως. Ἐ γὰρ ποτὲ τὰ πῦ θεοῦ, Ἐ ποτὲ
τὰ ἑαυτοῦ. Ἐ δὲ γὼ ἐστὶν ἄλλό τι ἐσὶ αὐτῷ θέ-
λημα, Ἐπειδὴ ἐδὲ ἐσὶ τῷ τῷ, ἀλλ' ἐν ἐστὶ
θέλημα

46 Athan. Dialog. 1.

5. 43.

Gal. 2:14

1. Cor. 4:4

θέλημα πατρὸς ἢ υἱοῦ ἢ ἁγίου πνεύματος·
 ἢ διὰ τοῦτο εἴρηται περὶ τῶ πνεύματος· οὐ
 λαλήσῃ ἀφ' ἑαυτῶ· ἢ περὶ τοῦ υἱοῦ, ὅτι διὰ
 ἑμαυτοῦ πρῶτον ἔδεν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ
 με ὁ πατήρ, τῶντα λαλῶ· ὅτι ἴσθι ὅτι
 οἶδεν λαλήσασθαι, ἀλλ' ὅτι ὅτι ἄλλο θέλει
 ὁ πατήρ, ἔ' ἄλλο θέλει ὁ υἱός, ἔ' ἄλλο τὸ
 πνεῦμα. Αν. Εἰ ἔ' μὴ πάντοτε οἱ πρὸφῆται
 περὶ τῶ Θεοῦ ἔλεγον, ὡς ἔδειξεν ὁ λόγος· ἀλλ'
 οἱ ἀπόστολοι ἔδεν ἐλάλουν ἀφ' ἑαυτῶν, ἀλ-
 λά πάντοτε περὶ τοῦ Θεοῦ. Ορθ. Ἡ γραφή
 ἡμᾶς ἐδίδαξεν, ὅτι οἱ ἀπόστολοι ἐλάλουν ἀφ'
 ἑαυτῶν. Αν. πῶς; Ορθ. Ἐννοῦ ἀκού-
 σης Παύλου λέγοντος περὶ τῶν ἀποστόλων,
 ἀλλ' ὅτε εἶδον, ὅτι ἐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν
 ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῶ Κηφᾶ
 ἔμπροσθεν πάντων, (περὶ ἧ ἑπομένη οἶδας,
 εἰ φιλόλογος ἦ) τί ἄλλο λογίζῃ ἢ τὸ ἀφ'
 ἑαυτῶν τί λελαληκέναι ἢ πεποιηκέναι, ὅπως
 ἐκ ἦν θεόπνευστος; ἢ περὶ ἑαυτοῦ λέγει, ἔδεν
 γὰρ ἑμαυτῶ σὺναιδᾶ· ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δε-
 δικαίωμαι· τὸ ἧ πνεῦμα ἔχουτως· ἢ διὰ
 τοῦτο εἴρηται, ὅτι ἔ' λαλήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ. Αν.
 Ἀλλὰ

Ἀλλὰ καὶ πάντες ἄνθρωποι ποτὲ μὲν τὰ ἑαυτῶν
 λέγουσιν, καὶ ποτὲ μὲν τὰ τοῦ Θεοῦ. ἄλλ' οἱ
 ἄγγελοι πάντοτε τὰ τοῦ Θεοῦ λέγουσιν. Ὁρθ.
 Οὐδέ τοῦτο ἀληθές. εἰ γὰρ πάντοτε τὰ τοῦ
 Θεοῦ ἔλεγον ἕκ ἑν ἡμαρτον, ὡς λέγεσθαι, εἰ
 γὰρ ἄγγελων ἀμαρτησάντων ἕκ ἑφείσατο. 2. Pet. 2:4.
 Αν. Ἀλλὰ καὶ εἴ ποτε ἡμαρτῶν τινος τῶν ἄγγ-
 γέλων, εἰσὶν ἄγγελοι ἀναμάρτητοι. Ὁρθ.
 οὐ ζητοῦμεν εἰ εἰσὶν ἄγγελοι ἀναμάρτητοι,
 ἀλλ' εἰ δύναται ἀμαρτησάτω. Ἐγὼ ἔμεῖς
 ἕως οὖν ἕκ ἀπειθάνομεν, καὶ ἐστὼν θηπέ τὰ
 δύναται ἀπειθεῖν, ἕκ τὰ ἤδη ἀπείθευκε-
 ναι. ἐγχαρῆ γὰρ καὶ μὴ ἀπειθεῖν τινος ἡμῶν
 ὡς τὸ ἥλιον. καὶ μή τις τῶν ἡμῶν ἀπειθάνη, 2. Reg. 2:11.
 ἀλλ' ἡ φύσις αὐτῆ θηπέ εἰσιν. ὡς καὶ τὰ
 ἄγγέλων αἱ μυριαδες οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ'
 ἐφυλάξαν τὰ ἑ Θεῶν λόγια. ἀλλ' ἐδείχθη
 αὐτῶν ἡ φύσις τρηπῆ, καὶ λαλοῦσα ἀφ' ἑ-
 αυτῆς τὸ πῶς αὐτῶν τρηπῆ καὶ λαλεῖν
 ἀφ' ἑαυτῶν. τὸ ἅ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἕκ λαλεῖ
 ἀφ' ἑαυτοῦ. οὐ γὰρ ἐστὶ γρηπῆς φύσεως,
 ὡς ἔ δύναται τρηπῆσαι. Αν. Πόθεν
 γὰρ, ὅτι ἕκ δύναται τρηπῆσαι τὰ πνεῦμα;
 Ὁρθ.

48 Athanas. Dial. 1.

Ορθ. Τό παρέχον ἄλλοις πῶ ἀτρεψία, ἀ-
 ναγκη ἀτρεπτον εἶναι τῇ φύσει. Ἄν. Εἰσιν γὼ
 οὐκ ἔλλα ἀτρεπια. Εἰ γὼ παρέχει ἄλλοις
 τὸ πνεῦμα πῶ ἀτρεψία, αὐτὰ σκεῖνα οἷς
 παρέχει τὸ πνεῦμα πῶ ἀτρεψία, ἀτρεπία
 εἰσιν. Ορθ. Ἀλλὰ τὰ μὲν εἰσι μετοχῇ ἀ-
 τρεπια, τὰ δὲ τῇ φύσει. ὡς τὸ πῦρ φύσει ἐστὶ
 καυστικόν, τὸ δὲ ὕδωρ κατὰ παράθεσιν τῶ πυ-
 ρος καυστικὸν γίνεται. οὕτως τὸ μὲν πνεῦμα
 φύσει ἐστὶ ἀτρεπτον, οἷον μετέχοντις αὐτοῦ, καὶ
 μετοχῶν ἀτρεπτοι. Ἄν. μὴ θέλεις εἶπαι
 ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πνεῦμα πατὴρ ἐστίν; Ορθ. μὴ
 γίνετο. Ἄν. εἰ πάντα τὰ ἴδια τοῦ πατρὸς
 καὶ τοῦ πνεύματος εἰσὶ ἐ τοῦ υἱοῦ κωνά, ὁφεί-
 λει ἔ πατὴρ εἶναι αὐτὸ πνεῦμα ἔ υἱός. Ορθ.
 οὐκ ἔπον, τὰ ἴδια τοῦ πατρὸς, ἔ τῶ υἱοῦ καὶ
 τῶ πνεύματος εἰσὶ κωνά. ἀλλὰ, τὰ ἴδια
 τῆς ἰσσίας τῶ θεοῦ, τῶ πατρὸς, καὶ τῶ υἱοῦ, ἔ
 τῶ ἀγίου πνεύματος εἰσὶ κωνά. οἷον τὸ
 ἔ φθαρτον, τὸ ἀθάνατον, τὸ ἀαλλοιωτον,
 τὸ ἀψαδες, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἄν. Ἀλ-
 λὰ οὐκ εἰσὶν ὁ θεός, ἔ ἀλλὰ ὁ πατὴρ;
 Ορθ. μὴ γίνετο. ἀλλὰ τὸ θεός πῶ φύσιν
 δηλοῖ,

De Sanct. Trin. 49

ἢ πρὸς βαπτισμὸν ἢ ὑποστάσεων

δηλοῖ, τὸ ἵνα πατὴρ τὸν υἱὸν τὸν πρὸς τὸν
υἱὸν, ὅσα οὐκ ἴσθι τῆς φύσεως, πάντα κρι-
νὰ τῶν τῆς αὐτῆς ἰσσίας ὑποστάσεων, ἀμέλει
καὶ τῆς μεγαλωσύνης τῆς Θεοῦ οὐκ ἔστι πέρας, *Ματθ. 5:4.*
εἴρηται παρὰ τῶν προφῆτη, τοῦτο ἵνα τις *Ἐξο 4:8:22.*
εἴποι καὶ περὶ τῆς υἱοῦ καὶ περὶ τῆς πνεύματος.
οὔτε γὰρ τῆς μεγαλωσύνης τῆς υἱοῦ ἔστι πέρας, *Ἰερεμ. 23:23.*
οὔτε τῆς μεγαλωσύνης τῆς πνεύματος. ποῦ
γὰρ πορεύθῃ ἀπὸ τῆς πνεύματός σου, καὶ ἀπὸ τοῦ *Ἠσα. 139:9.*
προσώπου σου πῦ φύγω; τῶν ἵκτισμάτων
ἀπάντων καὶ πέρας ἔστι καὶ ποσότης, δύναμις
γὰρ νοῆσαι τὸν Γαβριὴλ, εἶπα οὐκ ἔστιν ὁ Ῥα-
φαήλ. Πατέρα ἵνα υἱὸν, καὶ ἅγιον πνεῦμα *Ἐφ. 4:6.*
πατρικῶν, ἔστι πασι, ἔστι ἀπὸ πάντων νοῶ.
Αν. Καγὼ λέγω, ὅτι πατρικῶν ἔστι πασι
ἔστι ἀπὸ πάντων ἔστι πατὴρ καὶ υἱὸς ἔστι ἅγιον πνεῦ-
μα. Ὁρθ. τοῦτο οὐκ ἔστιν ὁμοούσιον, ὃ τὸν
αὐτὸν ὑπιδέχεται λέγον τῆς ἰσσίας; Αν. οὐ
λέγεις οὐκ μείζονα τὴν πατέρα τῆς υἱοῦ; Ὁρθ.
ὡς Θεοῦ Θεοῦ, οὐκ ὡς πατέρα ἵνα υἱοῦ ὡς αὐθρο-
πήσασθαι. ἀμέλει οὐκ εἶπεν, ὁ Θεὸς μεί-
ζων μου ἔστιν, ἀλλ', ὁ πατὴρ μείζων μου
ἔστιν. Αν. Τῆς θεότητος οὐκ ἴσθι λέγεις τὸν υἱὸν
τοῦ

Δ του

α-
γδ
οις
οις
Πά
α-
εσι
υ-
μα
κτ
ν
μη
ος
α-
ρθ.
κα
ε
το
ν,
λ-
ο;
σιν
οι,

τοῦ πατρὸς; Ορθ. Καὶ παῖν. Ἐγὼ ἢ Ἄ-
 πὸς λέγει. ἰοῦτο φροεῖδω ἐν υμῖν,
 ὃ ἐν χερσὶ Ἰησοῦ. ὅς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπα-
 ρχων, ἔχ' ἄρπαγμὸν ἠγάθητο τε εἶναι ἴσα
 θεῷ. Αν. Ὁ ἔν' αὐτὸς ἔχ' ἤρπασεν, συ-
 λλά τί δίδωι αὐτῷ; Ορθ. Ὅτι ἔχ' ἤρπασεν,
 ἀλλ' ἔχει τῆ φύσιν. ἢ ἔχων τοῦτο, ἑαυτὸν
 ἐκείωσε. μετ' αὐτὸν δούλου λαβῶν. πῶς γὰρ
 ἴσως ἐπαμειβῆται μὴ ἔχοι τὸ ἴσον ἔμῃ ἄρ-
 παζοντι; εἰ γὰρ ἔτο ἐπαμειβῆται, ἴσως ἐπισημα-
 ῖται ὡς ὁ οὐρανός, ἢ ὁ γαβριήλ ἢ ὁ ρα-
 φαήλ, ἢ ἕκαστος τῶν ἀγγέλων, ἔμῃ ἕκαστος
 τῶν ἀρχαγγέλων, ἔπι μὴ ἤρπασαν τὸ εἶναι
 ἴσα θεῷ. Αν. ἡμεῖς λέγομεν πατέρα ἢ
 υἱὸν ἔσθαι ἅγιον πνεῦμα ὡς ἰσοπέπον, ἔκτα-
 βύπρον, ἔσθαι ἀκρον. Ορθ. Ἀλλ' ὡς περ
 ἰσοπέπον οὐκ ἔστιν, ἀνθρώπων ἢ ἄνθρωπων, τῶν
 αὐτῶν ἔχει φύσιν τῶν ἰσοπέπων. ὡς ὁμοίως ἢ
 ὁ ἀκρον, οὐκ ἔστιν περὶ οὐκ ἰσοπέπον
 οὐκ ἔστιν, τῆς αὐτῆς φύσεως ἐστὶ φύσεως. αὐ-
 τῶν ἐν λέξει ἢ αὐτῶν ἡμῶν πατέρα μὴ μὴ
 εἶναι, τῆς ἢ αὐτῆς φύσεως τῶν πατρῶν. ἔστι
 πνεῦμα ἢ θεοῦ, υἱὸν μὴ μὴ εἶναι, μὴ πα-
 τέρως

De Sanct. Trin. 51

τέρα, τῆς ἧ αὐτῆς εἶναι φύσεως τῷ πατρὶ
τί ἐν ἀπατάς τῷ ἀκεύοντασ μη εἶδωσ ἀ λέ-
γῆσ; ἢ λέγῆσ ἧ τρεῖσ φύσῆσ ἀνομοίουσ, ὡσ ἀγ-
γελου, ἔ ἀνθρῶπου ἔ ἵππου; Αν. Οὕτωσ
λέγω, εἰν γῶ ἔτο μῆ ἔπω, ὁμοουσιῆσ ἔ-
γρομῆσ, Ορθ. Ἐγῶσ ἐν ὅπι ὁ λέγων τῷ πα-
τέρα ὡσ Ἰπίσκοπου, ἢ τῷ ὡσ πρεσβυτερου
ἔ τὸ πνεῦμα ὡσ Διάκονου, ὁμοουσιῆσ λέγῆσ.
οὕτω δὲ λέγῆσ σωτῶν εἰόμιτασ μέχεσ ἔ πα-
ρόντεσ. εἰ δὲ πῦτο ὁ λέγων ἢ κεκερταῖ σὺ
εἶναι Χριστιανόσ, σωτῶν ἄρα κατακέρμασ. ἢ
ἔκ ἔ σῶματίσ σου ἐκέρησ μῆ ὡν Χριστιανόσ.
Αν. ὁ λέγων οὐκ ὁμοουσιον, Χριστιανόσ ὅτε
ἔσιν; Ορθ. ὁ λέγων ὁμοουσιον, Χριστιανόσ
ἔσιν. ὁ δὲ ὁμίζων μῆ εἶναι Χριστιανόσ τὸν λέ-
γοντα ὁμοουσιον, ἔ αὐτόσ λεγων, εὔρεθῆσε-
τασ εἰαυτὸν κατακέρμων. ὡσ ὁ κακὸσ δούλ. Luc. 19:22.
ἔκῆσ. ὁ ἐκ τῆ ἰδίου σῶματῆσ κατακεκερ-
μῆσ. Αν. πῶσ γῶ αὐτο λέγων ἠύριθῆσ;
Ορθ. Εἶπασ, ὅπι Ἡμῶσ λέγομῆσ πατρα ἔ
ἕον ἔ ἅγιον πνεῦμα, ὡσ Ἰπίσκοπου ἔ πρεσ-
βυτερου ἔ Διάκονου. Αν. Ὁμολογῶ εἰρη-
κίνασ ὡσ Ἰπίσκοπον, πρεσβυτερου ἔ Διάκονου.

Δ Β

νον.

52 Atha. Dial. 1 de S. Trin.

νον. Ορθ. Ἀλλ' Ἐπίσκοποι, πρεσβύτεροι
 ἔσονται Διάκονοι ὁμοούσιοι εἰσιν ὁμοῦσιον
 ἀρα πατέρα, καὶ υἱόν, καὶ ἅγιον πνεῦμα ὁμο-
 λόγητας. Αν. Θέλεις ἐν ἑαυτῷ ὅτι ὡσπερ
 καρδίαν οἶον κεραοθεῖς, οὕτως ἐστὶ πατήρ,
 υἱός, καὶ ἅγιον πνεῦμα; Ορθ. Ἐδέοιδα ὅτι
 εὐτέτω λέγεις; Αν. πῶς; Ορθ. Ὅτι ἄλ-
 λην φύσιν λέγεις τοῦ πατρὸς, ἔσται ἄλλη τοῦ
 υἱοῦ, καὶ ἄλλη τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὡς
 οἴνου, καὶ μελιτος, ἔσται πεπέρως. ἡμεῖς δὲ
 λεγομεν, ἐάν η' ὁ πατήρ οἶον ἁφραίνων
 καρδίαν, ἔσται ὁ υἱός οἶον ἁφραίνων καρδί-
 αν, ἔσται τὸ πνεῦμα, εἶνος ἁφραίνων καρδίαν
 ἐστὶν ἡ ὁ πατήρ ὑπὲρ μέλι ἔσται κηρίον. ὑμεῖς
 ἀρα, ἔσται ἡμεῖς, καρδίαν παρβάλλεται
 τὸ πατέρα καὶ υἱόν, ἔσται τὸ ἅγιον πνεῦμα,
 οἱ ἀνομοίους τὰς φύσεις ἐσ-
 ηγεύμενοι.

Ὑγια 40:20.
 Ἰσα. 19:15. et
 119:203.
 Ὑγια. 24:126.

Ἡιερον.

Hieron. in Catalogo Scripto-
rum Illustrum.

53

Athanasius Alexan-
drinae urbis Episcopus
multas Arianorum
perpessus insidias, ad Constan-
tem Galliarum Principem
fugit: unde reversus cum lite-
ris, & rursus post mortem e-
jus fugatus usq; ad Ioviani
imperium latuit, à quo rece-
pta Ecclesia, sub Valente mo-
ritur.

Photius Archiepiscopus Con-
stantinop. ad fratrem.

In sermonibus ubiq;
clarus est Athanasius,
& brevis & simplex
locu-

54
locutione: Acutus tamen &
altus, & argumentationibus
omnino vehemens, & in his
tanta ubertas, ut admirabilis
sit. Logicis autem methodis
nihil tenuiter, nihil juvenili-
ter, ut pueri & rudes, sed phi-
losophicè, sed magnificè uti-
tur. Scripturarum testimoni-
js, ac demonstrationibus ad
vincendum commu-
nius est.

ns
is
is
is
is
is
is
is
is
is

97

56

Be 446 a
fa

ULB Halle 3
004 346 602

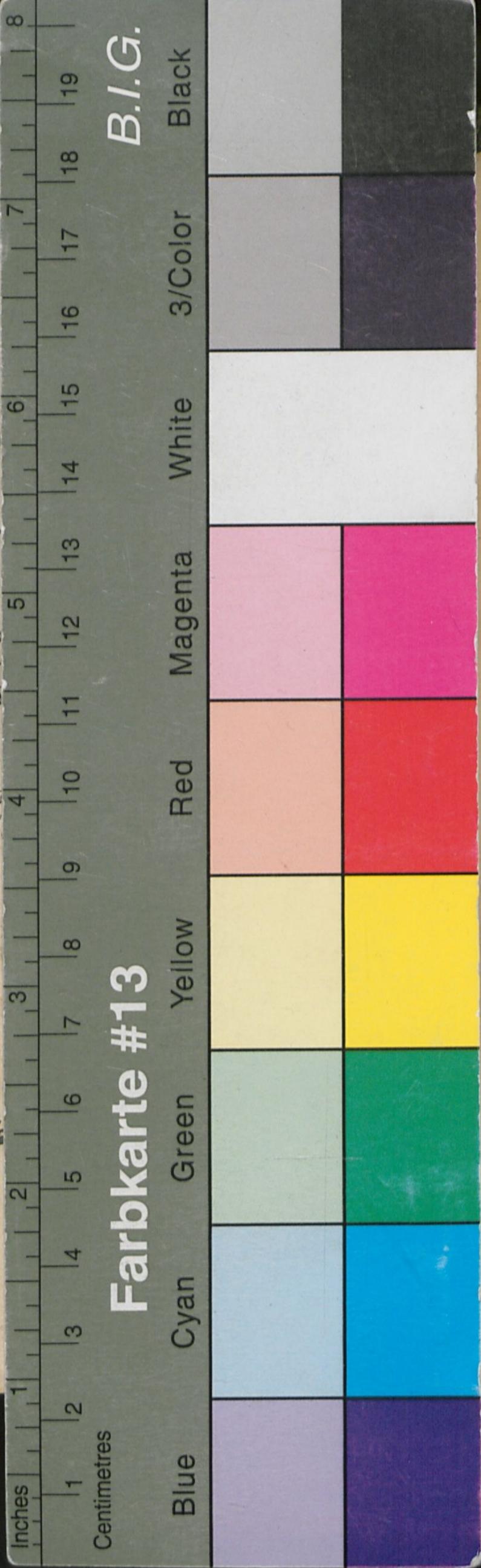

f

M.C.

Handwritten text in a cursive script, likely a library stamp or title, located at the top of the book cover. The text is partially obscured by the binding and is difficult to decipher fully, but appears to include the name of a library or institution.

B.I.G.

Farbkarte #13

A THANASII
DIALOGORVM
PRIMVS,

De Trinitate.

Pro Gymnasio Ser-
bestano.

Serbesta
Typis Iohannis Schlerij,
Anno 1600.